

NR: 39-119 AUGUSTUS 2018

WBLMaggazine

UITGAVE VAN DE WERKGROEP BEHOUD LOPIKERWAARD

LANDWINKEL DE FRUITWAARD
Oudeslootseweg 3, 3411 MP Jaarsveld

OPEN :
Woe 9.30-12.30 u

Mandwerk op maat
Alle soorten stoelematten
Hout-en Picknickmanden

www.broedkorf.nl
natuurlijk en avontuurlijk interieur!

Mandenmakerij de Broedkorf

(S)HE'S FAT
Sportschool voor vrouwen en voor mannen

GROEPSLES BBB
(billen, buik, benen)

BELLY ATTACK
(snel afvallen)

BETTER BELLY
(verlies van 1 tot 2 kledingmaten
binnen 4 weken)

COLOFON

WBL Magazine

is een uitgave van de Stichting Werkgroep Behoud Lopikerwaard (WBL).

De stichting is ingeschreven in het stichtingenregister K.v.K. onder nr. 41179802.

Kopij en info aan:

Redactie WBL Magazine
Moerasbos 25
3411 WD Lopik
0348-553006 /
06-10302055

Samenstelling redactieteam

Tineke Honkoop
Wim van der Putten
Theo Hattink

Vormgeving & opmaak

Jan Kooijman

Foto omslag: Jan Kooijman

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

Van de redactietafel, 't giet zoals het giet

Giet het niet dan is het droog

Wat een zomer! De zomer van 2018 die begon zowat in mei en nu ik dit schrijf in augustus is het nog steeds prachtig weer. De verwachtingen zijn dat we in de nabije toekomst steeds meer van deze extreme zomers gaan meemaken. Daarom kregen we te maken met een Nationaal Hitteplan en een landelijk water tekort. Er zijn verschillende protocollen die ons moeten helpen om warme perioden door te komen.

Voor sommigen van ons biedt de grote hoeveelheid zon en warmte weer kansen. Zo is de Nederlandse wijnboer in zijn nopjes en zien misschien ook agrariërs een zonneweide in de Lopikerwaard misschien wel zitten. Wim van der Putten heeft zich verdiept in deze manier van energie opwekken. In de Lopikerwaard zijn verschillende groepen bezig om lokaal de bewoners te informeren over duurzaamheid. Ook in IJsselstein is KlimaatNeutraal IJsselstein aan de weg aan het timmeren. Zij doen hier verslag van. Henriëtte Keizer uit IJsselstein is daar energieambassadeur en een nieuw gezicht in het WBL bestuur. Zij stelt zich voor. Door de klimaatverandering kunnen wij zelf waarnemen dat er minder insecten en vogels zijn. Door soms kleine aanpassingen op ons erf kunnen wij het de vogels weer makkelijker maken. Irene Schuller is erfvoegelconsulent in de Lopikerwaard. Zij geeft tips om de huismus en de huiszwaluw zich weer thuis te laten voelen op het erf en in de tuin.

In de Lopikerwaard zijn steeds meer ondernemers die producten op kleinschalige en ambachtelijke manier produceren. Je kent vast de bordjes langs de wegen wel waarmee wordt aangegeven dat er home-made kaas, vlees en jams worden verkocht. Wat is nu eigenlijk een streekproduct? Streekproducten zijn ontzettend hip, de vraag is vaak vele malen groter dan de productie. "Helaas uitverkocht" is bij een streekproduct dus heel normaal. Streekproducten en recreatie gaan heel goed samen, zij versterken elkaar. Samen met Stichting Struinen en Vorsen vertellen wij het verhaal.

In Cabauw kolven ze weer. Een eeuwenoude sport die in ere is hersteld. We zien naast een hang naar zaken uit het verleden een zoektocht naar nieuwe oplossingen voor de problemen in het heden. Beide aspecten kom je in dit Magazine tegen.

Veel leesplezier.
Tineke Honkoop

Email: redactie@werkgroepbehoudlopikerwaard.nl

Inhoudsopgave

<i>Van de redactietafel</i>	<i>pag. 1</i>
<i>Van de voorzitter</i>	<i>pag. 3</i>
<i>Afscheid Jos Timmermans</i>	<i>pag. 4</i>
<i>Fosfaat</i>	<i>pag. 5</i>
<i>Erfgoed</i>	<i>pag. 9</i>
<i>Glasvezel</i>	<i>pag. 9</i>
<i>Streekeigen producten</i>	<i>pag. 10</i>
<i>'t Angelus klept weer</i>	<i>pag. 13</i>
<i>Struinen en Vorsen</i>	<i>pag. 14</i>
<i>Landbouwvisie</i>	<i>pag. 18</i>
<i>Nieuw leven kolfsport</i>	<i>pag. 19</i>
<i>De Plagroute</i>	<i>pag. 21</i>
<i>Erfvogel-project</i>	<i>pag. 22</i>
<i>Geitenstop</i>	<i>pag. 23</i>
<i>Henriëtte Keijzer</i>	<i>pag. 24</i>
<i>Waterschap bericht</i>	<i>pag. 25</i>
<i>Mooiste van de provincie</i>	<i>pag. 26</i>
<i>Zonneweide</i>	<i>pag. 27</i>
<i>Open Monumentendag 2018</i>	<i>pag. 31</i>

Stichting WBL heeft als doel: het behoud en de versterking van het eigen karakter van de Lopikerwaard en naaste omgeving: te weten de natuur-, landschaps- en cultuur-historische waarden in samenhang met de leefomgeving.

Emailadressen leden/donateurs

Inmiddels hebben een groot deel van onze leden/donateurs hun emailadres aan de administratie bekend gemaakt. Daardoor kunnen we digitaal berichten en daarmee kosten besparen. Heb je een emailadres maar nog niet doorgegeven? Doe het dan nu gelijk even. Geef s.v.p. je emailadres door aan: penningmeester@werkgroepbehoudlopikerwaard.nl

Emailadressen

Een aantal functionarissen bij de Werkgroep Behoud Lopikerwaard zijn nu ook via de WBL per email bereikbaar:

voorzitter@werkgroepbehoudlopikerwaard.nl
secretaris@werkgroepbehoudlopikerwaard.nl
penningmeester@werkgroepbehoudlopikerwaard.nl
administratie@werkgroepbehoudlopikerwaard.nl
redactie@werkgroepbehoudlopikerwaard.nl
webmaster@werkgroepbehoudlopikerwaard.nl
excursies@werkgroepbehoudlopikerwaard.nl

door Wim Boesten,
voorzitter WBL

Bestuur WBL

Voorzitter:

Wim Boesten

Secretaris:

Wim van der Putten

0348-551729

Penningmeester:

Leo van den Berg

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

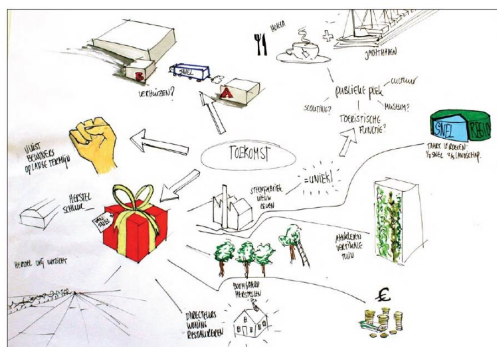
Van de voorzitter

Eindelijk schot in de zaak

Acht jaar geleden werden wij betrokken bij het overleg over de toekomst van het Steenoventerrein. Wie waren wij? De buurtbewoners, de WBL en de Stichting Hugo Kotestein. In deze speciale VIP bus (VIP staat hier voor Very Inspiring People, Places, Projects, Products, Philosophies) (zie foto) kwamen we voor het eerst bijeen.

In die bus zat een tekenares, die vaardig een verslag maakte van onze eerste bespreking waarbij een aantal wensen 'de boomgaard terug, natuur en een buidel met geld' duidelijk werden (zie foto).

Frank van Bussel (directeur Koninklijke Nederlandse Heidemaatschappij/KNHM), die dit project begeleidde, vroeg en kreeg € 17.500 van de gemeente Montfoort en hetzelfde bedrag van de ondernemer Harry van Zandwijk, die directeur was bij firma Snel. Dit bedrag is besteed aan bouw-

technisch onderzoek van de steenovenschuur en de bazenwoning, alsmede voor het uitwerken van het rapport "Nieuwe toekomst IJsseloord terrein." Ook de Kamer van Koophandel was betrokken en leverde substantiële diensten: kennis inbreng, verslaglegging e.d..

Tijdens de recente voordracht in de forumvergadering van de gemeente Montfoort heb ik nogmaals mijn waardering uitgesproken over het vertrouwen van de raad in ons proces. Dat was essentieel voor de voortgang. Onze groep presenteerde de plannen eerst bij de Provincie en in de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 wordt rekening gehouden met het uitgewerkte plan.

Vele ideeën zijn aan de orde geweest, waaronder, zoals bij velen bekend, een crematorium. Het was moeizaam zoeken naar de juiste bestemming en er kwam schot in de zaak toen in 2015 de buurman P. van den Hadelkamp interesse toonde in de ontwikkeling van het gebied en het overleg met ons opstartte.

Hij werd het eens met de eigenaar Harry van Zandwijk, toonde veel respect voor onze wensen en was bereid met ons rekening te houden. Inmiddels is begin 2018 een nieuw bestemmingsplan vastgesteld voor het gehele terrein.

Hierin krijgen cultuurhistorie, natuur en economie allemaal een plek, zoals in ons rapport Nieuwe Toekomst IJsseloord van begin 2012 was aangegeven.

De bouwvergunning voor de restauratie van de bazenwoning is inmiddels afgegeven en het gedeelte natuur en landschap is in het voorjaar van 2018 ook ingevuld. Aan een uitbreiding 1 ha. bedrijventerrein wordt ook gewerkt. Resteert nog de steenovenschuur. Dit wordt een Bed & Breakfast annex steenmuseum alsmede trouwlocatie met een lichte vorm

van horeca. Wellicht ontstaan er nog kansen voor recreatie.

WBL bestuur neemt afscheid van Jos Timmermans

Afgelopen zomer heeft Jos Timmermans zijn functie als bestuurslid van de Werkgroep Behoud Lopikerwaard moeten neerleggen in verband met zijn haperende gezondheid. Meer rust hadden de artsen hem geadviseerd en zodoende was dit een begrijpelijke stap. We zullen Jos gaan missen.

Hij had veel ervaring in het aansturen van groepen mensen en kon zich snel verplaatsen in nieuwe situaties en problemen. Hij kwam altijd met een passende oplossing waar iedereen zich in kon vinden.

Door zijn sociale karakter was het ook

prettig om met hem te mogen samenwerken. Dergelijke mensen zijn schaars en wij waren dan ook blij dat hij zich zo inzette voor de WBL. Daarnaast zat hij ook nog in de redactie van ons WBL Magazine.

Vanwege zijn juridische achtergrond was hij ook een deskundige partij tegenover de provincie en gemeenten bij juridische meningsverschillen. Waar vind je iemand met zoveel deskundigheid en sociale vaardigheid? Dus er blijft voorlopig een serieuze lege stoel achter en moeten we wij weer een geschikte opvolger(ster) voor hem gaan zoeken. Gelukkig zijn er alweer nieuwe kandidaten in aanleg die zich ook in willen zetten voor onze werkgroep. Want zonder Werkgroep Behoud Lopikerwaard zou ook onze prachtige polder wel eens aan het lijstje van "Bedreigde Polderlandschappen" kunnen worden toegevoegd.

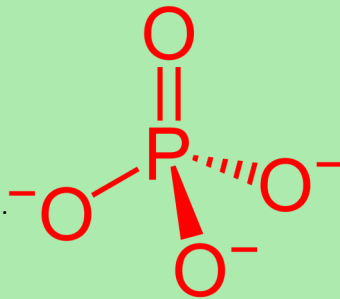
Dat zijn gezondheid belangrijker is dan de WBL hoeft geen betoog en wij hopen dat hij snel gaat herstellen en op de fiets kan stappen om weer te kunnen genieten van zijn inzet en gedane arbeid voor dit landschap. Veel dank Jos voor jouw inzet en betrokkenheid en jouw stimulerende inbreng in de Werkgroep Behoud Lopikerwaard.

Namens het bestuur,
Wim van der Putten, secretaris

door Wim van der Putten,
dierenarts en bestuurslid
WBL

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

Ramp dreigt in delen van de wereld

Fosfaat; belangrijke rol in leven

Er zullen weinig chemische verbindingen zijn die de afgelopen 10 jaar zo vaak in de media ter sprake zijn geweest. Meestal in een bezorgde context die te vergelijken is met roken, alcohol en drugs. Wat al een paar eeuwen een zegen was voor onze wereldbevolking omdat nu het dreigende voedseltekort opgelost zou kunnen worden, dreigt nu in grote delen van de wereld te verworden tot een ramp.

Teveel gebruikt, geen maat gehouden en dan komt vanzelf de ellende zich aandienen. De natuur is geduldig en de maatschappelijke en financiële belangen groot en ga dan maar eens ingrijpen. In Europa is dat al jaren geleden gebeurd en weet elk land precies hoeveel zij mogen gebruiken en zodoende het teveel niet onnodig kunnen lozen in de natuur. Het teveel komt uiteindelijk in het oppervlaktewater terecht wat daarmee vergiftigd raakt. Over fosfaat bestaan vele verschillende ideeën over het wel of niet noodzakelijke gebruik daarvan.

De agrarische wereld en maatschappelijke organisaties staan soms lijnrecht tegenover elkaar. Fosfaat is een verbinding van fosfor (P) en zuurstof (O) en kan zodoende gemakkelijk opgenomen worden door plant, dier en mens. Het gaat in principe om het onmisbare element fosfor (P) dat een uiterst belangrijke rol speelt in het leven hier op aarde.

Ongeveer 1/1000 van onze aardkorst bestaat uit P, echter vaak in een niet opneembare vorm voor de plant.

Het gebruik door de plant.

Al eeuwen weet men dat men niet eindeloos kan blijven oogsten. De opbrengst zal zonder bemesting steeds minder gaan worden. Vroeger hield men zelfs vee op stal om de mest van deze dieren op het akkerland te kunnen gebruiken. Desondanks ontstonden er tekorten. Mest op het land is een zegen. Er ontstaat nooit een tekort aan de hoofdelementen die een plant echt nodig heeft. Zonlicht, koolstof, zuurstof en waterstof zijn onbeperkt aanleverbaar in de vorm van koolzuur (CO₂) uit de lucht en water (H₂O) uit de grond. Hiervan maakt de plant de voor mens en dier onmisbare voedingsstoffen, vaak in de vorm van suikers. Maar zonder een goede bemesting ontstaat er wel een tekort aan de elementen die ook in de vorm van kunstmest op het land gebracht worden. Stikstof (N), Fosfaat (P) en Kalium (K) zijn deze primaire nutriënten die voor de plant moeilijk te missen zijn. In het begin van het kunstmestgebruik werd dan ook de opbrengst soms wel vertienvoudigd. Helaas is deze productieverhoging onderworpen aan de wet van de verminderde meeropbrengst. Dat wil zeggen dat de tweede portie kunstmest minder effect heeft en de derde portie weer minder. Deze meeropbrengst van voedingsstoffen was een enorme ontlasting van de zorg om de als maar groeiende wereldbevolking te kunnen blijven voeden. Dat het ongewenste neveneffect van het kunstmestgebruik zich nu heeft geopenbaard is van een oplosbaar probleem.

Het voedseltekort door oorlogen veroorzaakt is van een menselijke orde en daar is geen kunstmest tegen op gewassen.

Fosfaat voor mens en dier.

Na kalk(Ca/Calcium) is fosfor(P) het meest voorkomende mineraal in het lichaam van de gewervelde dieren en de mens. Ongeveer 80% hiervan is opgeslagen in de botten en tanden en vormt niet alleen een reserve voorraad maar is ook een

kalfjes mee grootgebracht zouden kunnen worden, is dit mobilisatiesysteem van een ongekennde perfectie. Een moderne koe geeft in het begin van de lactatie met het grootse gemak 30 a 40 liter, terwijl een kalfje aan 10 liter meer dan genoeg zou hebben. In koemelk zit veel calcium en fosfor en daar kan de koe niet op bezuinigen en moet dus wel mobiliseren uit haar botten. Soms is ze niet in staat om die plotselinge mobilisatie van de ene op de andere dag op gang te brengen. Dit speelt vooral de dag na haar afkalven als van de ene op de andere dag haar melkproductie op gang komt. Vooral als ze wat ouder wordt en zodoende nog meer melk is gaan produceren is deze mobilisatie soms niet meer toereikend. Ze raakt dan dodelijk verlamd en is een calcium/fosfor infuus levensreddend.

De voeding is niet in staat om zoveel calcium en fosfor aan te voeren als zij in het begin van haar lactatie nodig heeft. In een later stadium worden de tekorten weer aangevuld.

Fosfor speelt ook in de vorm van fosfaat een wezenlijke rol in onze energie voorziening (ATP/ Adenosinetrifosfaat) en bovendien ook als bouwsteen van onze lichaamscellen. Het is zelfs een bouwsteen in het DNA, de draagster van onze erfelijke eigenschappen. Het moge duidelijk zijn hoe belangrijk fosfaat is voor het functioneren van al die essentiële functies.. Zit er wat teveel fosfor in onze voeding dan wordt de opname vanuit het maag-darmkanaal geremd. Het overtollige fosfor in ons lichaam wordt via het speeksel afgevoerd. We mogen dus wel concluderen dat fosfor/fosfaat een primaire rol speelt in ons leven.

wezenlijke bouwsteen van de botten en tanden. Bij een tekort aan deze beide elementen in de voeding kan 30% van deze reserve voorraad worden gemobiliseerd zonder nadelige gevolgen. Dit proces van mobilisatie is al een wetenschap op zich waar veel hormonen en andere gevoelige sensoren bij betrokken zijn. Vitamine D dat onder invloed van zonlicht in onze huid wordt gemaakt, speelt daarin een sleutelrol. Bij het ouder worden gaat dat mobiliseren steeds moeilijker. Ook is er negatief verband tussen cafeïne, frisdrank, roken, overmatig alcoholgebruik en een overmatige inname van calcium via pillen.

Bij een koe die in onze huidige tijd in het begin van haar lactatie zoveel melk geeft dat daar gemakkelijk 4

Voorraad fosfaat op de wereld

Zo het er nu naar uitziet is die beperkt, nog genoeg voor een paar honderd jaar kunstmest. Vooral Marokko en China bezitten de grote voorraden maar ook de VS heeft fosfaatmijnen. Marokko heeft ongeveer 70% van die voorraad in haar fosfaatmijnen geschat op 67 miljard ton, genoeg voor 300 jaar. We moeten ons wel realiseren dat Afrika en nog andere enorme gebieden op deze aarde praktisch niets gebruiken en dat het gebruik van fosfaat in de rest van de wereld de afgelopen 50 jaar verviervoudigd is. Europa gebruikt veel, maar China nog veel meer. Met 20% van de wereldbevolking moet ze op 7% van het op deze aarde beschikbare landbouwareaal haar voedselproductie verwezenlijken. Zij gebruikt dan ook 30% van fosfaatproductie om dat voor elkaar te krijgen. Zou China wat zuiniger met het fosfaat omgaan dan zou dat genoeg zijn voor heel Europa.

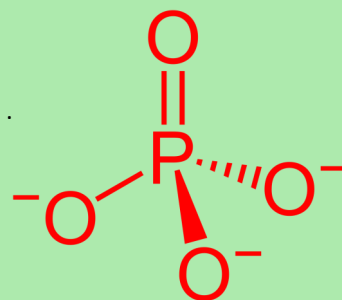

Als het fosfaat als erts gewonnen wordt moet het eerst nog chemisch bewerkt worden om het als kunstmest te kunnen gebruiken. Hiervoor gebruikt men zwavelzuur en ontstaan er ook allerlei niet bruikbare nevenproducten. Alleen gips kan als bijproduct nog enige diensten bewijzen maar zoveel mensen breken ook weer niet hun been en hebben de stukadoors op de wereld maar een kleine fractie daarvan nodig.

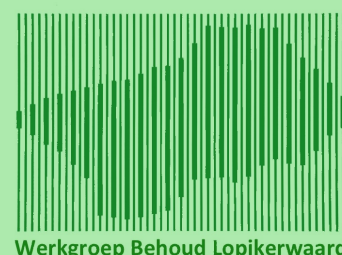
Het gebruik van fosfaat in de samenleving

Het fosfaat dat als kunstmest of als gewone mest aan de landbouwgronden wordt toegediend en niet door de planten wordt gebruikt, blijft achter in de grond. Dit overschot wordt in de bodem bewaard maar bij nog meer gaat het uitspoelen naar grotere dieptes en komt uiteindelijk in het oppervlaktewater terecht. Op veel landbouwgronden in Nederland is het fosfaatgehalte hoog. Vooral in natte perioden speelt deze uitspoeling naar sloten en weteningen een grote rol. Sinds 1985 is deze uitspoeling gelukkig sterk afgenomen, vooral door de zuiveringsmaatregelen van de industrie, het fosfaatvrij maken van wasmiddelen en extra zuivering van het rioolwater. De lozingen van fosfaten op het zoete oppervlaktewater zijn tot 2012 dan ook met 90 % afgenomen. Voor de landbouw is de meststoffenwet gemaakt die streng het gebruik van fosfaat in dierlijke mest en het gebruik van kunstmest aan regels heeft onderworpen. Een zeer ingewikkeld systeem dat exact bepaalt hoeveel fosfaat en stikstof de boer per hectare en per jaar in de vorm van stalmest en kunstmest op het land mag brengen. Bodemonsters worden genomen om te kijken hoeveel er nog in de grond zit. Ook wat hij gaat verbouwen en vervolgens wordt dan bepaald hoeveel er nog aan toegevoegd mag worden. In Nederland mogen we van de EU nog wat extra stikstof op het grasland gebruiken (derogatie*) maar dan ook weer niet overal in Nederland. Ook omdat het complexe systeem van regels steeds weer wisselt is er geen boer die het mij precies kan uitleggen.

Fosfaat (P_2O_5) is een van de belangrijkste grondstoffen voor de productie van voedsel. Het is een verbinding van fosfor met zuurstof. Zowel mensen, dieren als planten hebben fosfaat nodig om te kunnen leven. Mensen en dieren krijgen fosfaat binnen via voedsel. Planten betrekken fosfaat uit de bodem. Fosfaatverbindingen spelen een belangrijke rol in het DNA van mensen en in de energievoorziening van mensen, dieren en planten.

*) ontheffing

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

Sinds 1 januari 2018 is daar nog het definitieve fosfaatrechtenstelsel aan toegevoegd dat exact bepaalt hoeveel koeien een boer mag gaan houden. Om het nog ingewikkelder te maken, wordt het fosfaatrechtenstelsel doorkruist met de grondgebonden veehouderij. Hoe meer eigen grond de boer heeft hoe gunstiger zijn vooruitzichten zijn.

Te veel fosfaat, de gevolgen daarvan.

Het gevolg van teveel fosfaat in het oppervlakte water is eutrofiering. We hebben het allemaal wel eens gezien, een dikke laag blauwgroene algensoep drijvend op het water, soms neigend naar roodbruin. Deze laag bestaat uit honderden miljarden giftige microscopische kleine cyanobacterien, ook wel blauwzuurzuur bacteriën genoemd. Ooit, 3 miljard jaar geleden, waren dit de eerste levensvormen, omdat zij koolzuur(CO₂) konden omzetten in zuurstof(O₂), en daar was in die zuurstofloze aarde enorme

behoefte aan en daardoor kunnen wij nu rustig adem halen. Dit klinkt wel positief richting cyanobacterien als ze niet zoveel dodelijk gif zouden produceren.

Door die dikke soeplaag van blauwalgen aan de oppervlakte van het water kan er geen zonlicht in het water doordringen en waar geen zon is, is geen leven. Planten en vissen gaan dood en door al die rottingsprocessen verdwijnt het laatste restje zuurstof uit het water. Het door ons zo gewenste heldere slootwater met zijn bloemrijke slootkanten verandert in een stinkende grauwe poel. Het terugdraaien hiervan gaat vele jaren duren omdat eerst het overtollige fosfaat dat in de landbouwgronden zit opgeslagen nog moet verdwijnen.

Verder is de brasem de enige vis die in dit troebele water kan overleven en deze houdt het water ook nog eens troebel door zijn leefstijl. Gelukkig zijn door de strenge regelgeving de vooruitzichten goed.

De grootste fosfaatvindplaatsen ter wereld liggen in de Verenigde Staten, China en Marokko. Vanwege het belang van fosfaat voor de voedselvoorziening in de wereld gaat er steeds meer aandacht uit naar de eindigheid van de voorraden van fosfaat.

De voorspellingen over de termijn waarop de voorraad uitgeput geraakt, variëren van 70 tot 300 jaar. Zeker is dat de grote bevolkingsgroei op de wereld in de laatste twee eeuwen samenvalt met het beschikbaar komen van goedkoop en eenvoudig beschikbaar fosfaaterts. Efficiënter gebruik van fosfaatkunstmest en hergebruik van fosfaatstromen worden daarom steeds belangrijker.¹

Lees hele artikel via:
www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2018/06/22/nieuw-leven-voor-erfgoed

Nieuwsbericht van de Rijksoverheid 22-06-2018

Nieuw leven voor erfgoed

Het kabinet investeert de komende jaren 325 miljoen euro extra in erfgoed.

De ministerraad heeft ingestemd met het voorstel van minister Van Engelshoven van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap om de komende jaren meer geld uit te trekken voor de restauratie en verduurzaming van (grote) monumenten, voor de bescherming van archeologische vindplaatsen en voor het verbeteren van de toegankelijkheid van erfgoed.

Minister Van Engelshoven: 'Het erfgoed in Nederland staat er goed bij. Historische gebouwen zijn opgeknapt en molens zijn gerestaureerd. Duizenden vrijwilligers zijn betrokken. Nu is het tijd om een volgende stap te zetten door gebouwen nieuw leven te geven, monumenten te verduurzamen en de toegankelijkheid van historische plekken te vergroten. Door deze extra investeringen kunnen we onze monumenten doorgeven aan toekomstige generaties.'

Nieuwsbericht van Utrecht-West 03-07-2018

Aanleg glasvezel

'Glasvezel buitenaf' heeft onlangs bekend gemaakt te gaan aanleggen in de Utrecht-West gemeenten die vallen onder de regio Groene Hart Midden, van Stichtse Vecht tot IJsselstein met uitzondering van Oudewater. Glasdraad heeft al aangegeven in ieder geval aan te leggen in Oudewater.

Enkele maanden geleden was al duidelijk dat 'Glasvezel buitenaf' glasvezel gaat aanleggen in het buitengebied van De Ronde Venen en het noordwestelijk deel van Stichtse Vecht. Dit valt onder de regio Groene Hart Noord.

Vitaal platteland

Ruim 1,5 jaar geleden tekenden de provincie, alle Utrechtse gemeenten en de Gebiedscommissie Utrecht-West de intentieverklaring 'snel internet in het buitengebied van provincie Utrecht'.

Jaap Verkroost, voorzitter van de gebiedscommissie Utrecht-West: "De Gebiedscommissie heeft van de provincie de opdracht gekregen om samen met de gemeenten te werken aan een vitaal platteland. Snel internet is een belangrijke voorwaarde. Het is mooi dat de marktpartijen enthousiast zijn geworden om glasvezel aan te gaan leggen en dat meer dan voldoende inwoners zich hiervoor hebben aangemeld, zodat de glasvezel er nu ook daadwerkelijk komt."

De inschrijftermijn is inmiddels gesloten.

Wilt u weten welke marktpartij actief is in uw gemeente? Zie: www.snelinternetutrecht-west.nl

De buitengebieden van Stichtse Vecht, Woerden, Utrecht, IJsselstein en Oudewater krijgen glasvezel, en daarmee de beschikking over snel internet.

Het product verkoopt de streek

Streek eigen producten

Sinds eeuwen spelen de boeren uit het Groene Hart een belangrijke rol in de vormgeving van het landschap en het onderhoud van de natuur. Dat natuur en landbouw werkelijk hand in hand gaan blijkt uit de heerlijke kwaliteitsproducten uit dit gebied. De stichting Groene Hart Streekproducten stimuleert en ondersteunt de ontwikkeling van streekproducten in de streek, volgens de criteria van het landelijk keurmerk "Erkend Streekproduct".

Een aantal producenten aangesloten bij de Stichting Groene Hart Streek-producten is gevestigd in de Lopikerwaard. Maar wat is nu eigenlijk een streekproduct? Welke criteria hanteren we? Zeggen dat een streekproduct gebaseerd is op de relatie tussen streek en product, is bijna vanzelfsprekend. De term 'streekproduct' wordt vrij algemeen en willekeurig gebruikt. Wat denk je zelf? Moeten voor een streekproduct (alle) grondstoffen uit de streek afkomstig zijn? Moet verwerking in de streek plaatsvinden? Is een traditioneel of ambachtelijk recept een voorwaarde? En hoe zit het met afzet, moet die lokaal plaatsvinden of mag een streekproduct wereldwijd worden verkocht? Hoe belangrijk is duurzaamheid, dierenwelzijn?

En wat versta je eigenlijk onder 'de streek'?

De stichting Streek eigen Producten Nederland (SPN) is een onafhankelijke keurmerkorganisatie die zich inzet voor ondersteuning van regionale initiatieven op het gebied van streek eigen productie. Groene Hart Streekproducten is licentiehouder van SPN voor ons gebied. SPN is opgericht op initiatief van zes regionale organisaties die zich bezighouden met streek eigen productie. Ze beheert het landelijk keurmerk voor streek eigen producten. SPN hanteert de volgende criteria om te bepalen of een product zich een "erkend streekproduct" mag noemen. Deze criteria zijn:

De streek

Er is een duidelijk omschreven productiegebied: *de streek*. Bij het keurmerk 'erkend streekproduct' wordt een nauwkeurige omschrijving van het productiegebied gehanteerd. De grondstoffen zijn afkomstig uit de streek en ook de verwerking vindt er plaats. Als streek wordt in de regel een duidelijk afgebakende geografische eenheid gehanteerd.

Bij de familie Aantjes aan de Lopikerweg West tap je nu zelf je verse melk. Vers van de koe.

door Tineke Honkoop/
Jan Kooijman

Producenten met erkende, gecertificeerde, streekproducten in de Lopikerwaard zijn o.a.: familie Lekkerkerker, (boerderij Neder-Oudland, IJsselstein)rundvlees-producten, LEBO, Lopik (roomkaas), Landwinkel de Fruitwaard, Jaarsveld (appel – en kersenwijn, appelsap, aardbeien), Kaasboerderij Verweij, IJsselstein (Goudse boerenkaas), Hans de Leeuw, Jaarsveld (spelt), Fruitteler Smoreburg, Montfoort en Hekendorp (fruit waaronder kersen), familie Vlooswijk, Papekop (Goudse geitenkaas), Kaas- en Zuivelboerderij Doruval, Montfoort, Ijsboerderij "De Morgen", Montfoort en De Zuivelmakers, Benschop (yoghurt, pudding, bavaroise en pudding)

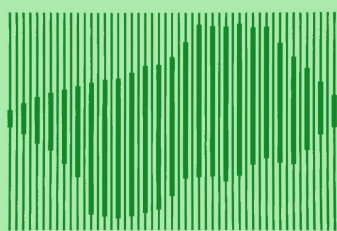
De producten (incl. productbeschrijving) zijn opgenomen in de **landelijke database**. Hiermee is sprake van optimale transparantie. Voor de achtergronden, criteria en procedures van het Erkend Streekproduct zie de website van SPN: www.erkendstreekproduct.nl/keurmerk/

Het regionale keurmerk "Groene Hart Streekproducten" werkt volgens de uitgangspunten, criteria en procedures van het landelijke keurmerk **Erkend Streekproduct** van de stichting Streekeigen Producten Nederland (SPN). De stichting Groene Hart Streekproducten is als licentiehouder van het Erkend Streekproduct gerechtigd dit keurmerk toe te kennen aan producten die voldoen aan de gestelde eisen. De verbinding tussen het regionale keurmerk en het Erkend Streekproduct wordt gelegd door middel van het unieke **SPN-nummer** dat is gekoppeld aan de onderstaande beeldmerken.

Erkend
streekproduct
uit het
**GROENE
HART**

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

Dat wil zeggen een gebied met een herkenbaar landschap, een typische streek-cultuur en/of een overheersend landbouwsysteem.

Om praktische redenen worden bestuurlijke grenzen vaak gebruikt om de streek af te bakenen. Voorbeelden van streek aanduidingen zijn: het Waddengebied, Waterland, het Groene Hart, Zeeland en Limburg. In specifieke gevallen wordt de streekaanduiding verder beperkt tot bijvoorbeeld een gemeente of een eiland, zoals Ameland. Producten met het keurmerk 'erkend streekproduct' dienen voorzien te zijn van een duidelijke streek-aanduiding. Tevens dient voor de consument duidelijk te zijn welke producent of handelsorganisatie het product op de markt brengt.

Grondstoffen

Het keurmerk staat voor een gegarandeerde herkomst van de grondstoffen uit de streek. Hiervoor zijn de volgende eisen gesteld. In principe moeten alle basis- en kenmerkende grondstoffen uit de streek komen en bij samengestelde producten dient tenminste 51% van de grondstoffen (als percentage van het totaal gewicht van de grondstoffen) uit de streek te komen. Aan de hand van een aantal voorbeelden worden deze eisen toegelicht. In het geval van producten met een duidelijk kenmerkende basisgrondstof, zoals brood, zuivelproducten, vlees, honing, vruchtensappen, bier, wijn, dient de basisgrondstof volledig in de streek te zijn geproduceerd. In het geval van samengestelde grondstoffen, zoals jam, siroop en gebak dient daarbij tenminste 51% van de grondstoffen uit de streek afkomstig te zijn. Voor dierlijke

producten (vlees, eieren, zuivel) geldt dat ook het voer voor minimaal 51% uit de streek afkomstig moet zijn. Voor vlees geldt tevens dat de dieren in de streek geboren moeten zijn, of tenminste het grootste deel van hun leven in de streek hebben geleefd.

Ambachtelijke boerenscheijfs van IJsoerderij "De Morgen".

Be- en verwerking

De be- en verwerking vindt plaats in de streek. De be- en verwerking van de grondstoffen dient plaats te vinden binnen de grenzen van de streek. Onder bewerking wordt o.a. verstaan het sorteren en verpakken van producten die voor verkoop worden aangeboden. Onder verwerking wordt verstaan de bereiding en het samenvoegen van grondstoffen op een dusdanige manier dat een nieuw product (eindproduct) ontstaat dat voor verkoop wordt aangeboden. Het is de bedoeling van het keurmerk 'Erkend Streekproduct' de (kleinschalige) regionale economie te stimuleren. Indien er onvoldoende passende be- en verwerkingscapaciteit in het betreffende gebied aanwezig is, kan ontheffing worden verleend.

Vraag het de consument

Hiervoor is de officiële kwalificering volgens de SPN beschreven. Maar, stel de vraag 'wat is een streekproduct?' aan een aantal mensen en het antwoord zal nooit hetzelfde zijn. De benaming streekproduct is subjectief, roept een gevoel op en dat is voor iedereen verschillend. Natuurlijk is dat helemaal niet erg. Maar vaak hebben consumenten geen idee wat ze kopen als een product het etiket streekproduct draagt. Gaat het wel echt om iets speciaals, of is het etiket er gewoon opgeplakt?

Consumenten zijn bevraagd naar hun beeld bij streekproducten door hen bij 26 items aan te laten geven in welke mate zij dit in verband brengen met streekproducten. Dit onderzoek is uitgevoerd door studenten van Wageningen UR. Onderstaand worden de kenmerken gegeven die consumenten het sterkst associëren met streekproducten:

- lokale producten
- vers
- regionale producten
- van Nederlandse oorsprong
- ambachtelijk gemaakt

Het beeld bij streekproducten stoelt op vier kernwaarden:

1. regio en authentiek
2. kwaliteit en bekend
3. praktisch
4. (duurzame) waarden

De eerst genoemde zaken, regio en authenticiteit, kwaliteit en bekend, scoorden hierbij duidelijk het hoogst. Kopen van streekproducten is gewenst, maar niet gemakkelijk. Gevraagd naar het huidige koopgedrag blijkt dat consumenten vaker niet dan wel streekproducten kopen. Degenen die (wel) streekproducten kopen, kopen

vooral verse producten zoals groenten, fruit, eieren en kaas. Broodbeleg, varkensvlees en melk zijn voorbeelden van producten die nauwelijks nog gekocht worden. Streekproducten worden met name op de boerderij, in de supermarkt en op de markt gekocht, gevolgd door speciaalzaken als slager, groenteboer etc. Kopers en niet-kopers van streekproducten wonen overal in Nederland, maar het lijkt erop dat de niet-kopers in gemiddeld net iets meer verstedelijkte gebieden wonen.

Het verschil tussen de ideale en gewenste situatie komt onder andere doordat consumenten barrières ervaren in de dagelijkse praktijk. Vooral het beeld dat streekproducten niet makkelijk te verkrijgen zijn is een belangrijke belemmering: consumenten vinden de boer(derij) ver weg, de prijs aan de hoge kant en de producten niet op de plekken waar ze normaliter komen.

De belangrijkste conclusies van het consumentenonderzoek naar de potentie voor streekproducten in Nederland zijn:

- Er is een positieve grondhouding ten aanzien van streekproducten;
- Het beeld bij streekproducten steunt op vier kernwaarden: regio en authentiek, kwaliteit en bekend, praktisch en (duurzame) waarden;
- Consumenten bereid zijn een beperkte meerprijs (8%) te betalen;
- Consumenten kopen nu vaker geen dan wel streekproducten. Consumenten willen best meer streekproducten kopen (dan ze nu doen). Het lukt hen evenwel niet dit te realiseren, onder andere doordat zij barrières ervaren in de dagelijkse praktijk;

- Er is marktpotentie voor streekproducten. Zowel bij bestaande klanten als potentiële klanten is er ruimte voor groei. Het aandeel consumenten dat regelmatig tot altijd streekproducten koopt of wil kopen kan groeien van 20% in de huidige situatie naar 64% in een ideale situatie.

Kazen van de familie Verweij uit IJsselstein.

Na restauratiewerkzaamheden

't Angelus klept weer

Het omstreeks 1400 gegoten angelusklokje hing al geruime tijd beschadigd en ongebruikt in de toren van de Grote- of St. Janskerk. Het eerste lustrum van Vereniging Oud-Linschoten (2013-2018) werd door het verenigingsbestuur gezien als een mooie aanleiding voor een reddingsactie tot behoud van het 'vergeten' luidklokje. Gemeente Montfoort, eigenaar van de toren, realiseerde de restauratie van de omgeving op de klokkenzolder.

Open
MONUMENTENDAG

Halverwege april werd het klokje gedemonteerd inclusief luidas, luidwiel, luidklepel en glijlagers voor een grondige revisie bij de Koninklijke Eijsbouts te Asten. Een aangebracht contragewicht in het luidwiel, draagt er toe bij dat het historische klokje weer ritmisch klept. Na de afgeronde restauratiewerkzaamheden wordt het luidklokje op zaterdag 8 september tijdens Open Monumentendag, om 12.00 uur, officieel weer in gebruik genomen.

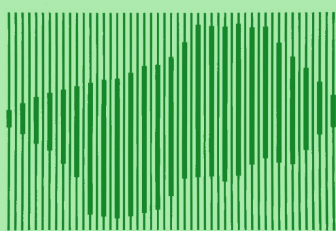
Het volgende nummer van dit WBL Magazine verschijnt in december a.s.

Wil je een bijdrage leveren of heb je een idee voor een bijdrage neem dan contact op met de redactie.

W B L O N L I N E

www.werkgroepbehoudlopikerwaard.nl

www.facebook.com/WerkgroepBehoudLopikerwaard

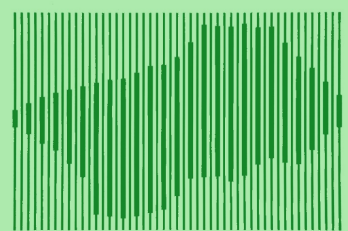

door Jan Kromwijk,
bestuurslid S&V

www.struinenenvorsen.nl

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

Al jaren actief in Lopikerwaard

Struinen en Vorsen

De wortels van Struinen en Vorsen liggen bij de agrarische natuur verenigingen

Medio 2002 werd de vereniging Struinen en Vorsen opgericht met als doel het agrarisch cultuurlandschap meer open te stellen voor burgers. Binnen de Agrarische Natuur-verenigingen "Weide en Waterpracht" en "De Lange Ruige Weide" in de regio Oudewater waren verschillende agrariërs al geruime tijd actief bezig om hun gebied letterlijk op de kaart te zetten. Er was behoefte om een eigen stichting op te richten die zich geheel kon focussen op plattelandstoerisme. Na deze oprichting lag het accent op het ondersteunen van agrarische bedrijven bij de verbreding van het bedrijf om daarmee een extra inkomstenbron te creëren. In een later stadium richtte Struinen en Vorsen zich meer op netwerkvorming, professionalisering en promoten van het veelzijdig ontwikkelde aanbod van zowel agrarische en niet-agrarische ondernemers.

Tijdens het vieren van het 1^e lustrum van Stichting Struinen en Vorsen werd aan de toenmalige wethouder van de Gemeente Lopik Jan Kooijman, de nieuwe fiets-wandelkaart overhandigd. Inmiddels was het werkgebied van de stichting al weer flink uitgebreid.

Nu, in 2018, zijn er ± 150 deelnemers die zich hebben aangesloten.

Werkgebied

Het oorspronkelijke werkgebied was gelegen tussen Reeuwijk, Bodegraven, Driebruggen en Oudewater. Rond 2006 werd het werkgebied vergroot tot Midden – Holland (tussen Hollandse IJssel Oude Rijn en Vlist). Vanaf 2007 is er uitbreiding geweest richting Utrechtse Waarden en Linschoterwaard met de plaatsen Oudewater, Montfoort, IJsselstein en Lopik. Inmiddels zijn er ondernemers uit de Krimpenerwaard, de Utrechtse Venen en de Hollandse Venen aangesloten bij de stichting. De deelnemers van Struinen en Vorsen zijn actief op het gebied van streekproducten, cultuurgeschiedenis en het aanbieden van plattelandstoeristische activiteit zoals sport en spel en diverse overnachtingsmogelijkheden.

Struinen
en Vorsen

Plattelandstoerisme dwars
door het *Groene Hart*

Wat betekent Struinen en Vorsen?

Struinen is wandelen, kuieren en slenteren. Vorsen is nauwkeurig onderzoeken en nasporen. Dus actief door het gebied met de mogelijkheden van nu, zowel digitaal als op papier. De QR codes op bordjes in het gebied vertellen een deel van de geschiedenis (o.a. streekverhalen) en welke activiteiten er worden aangeboden door ondernemers. De fiets en wandelkaarten laten diverse routes zien met in het kort de beschrijving van de ondernemers die liggen aan de betreffende route. Voor de ondernemers organiseert de stichting jaarlijks netwerkbijeenkomsten en of excursies naar een collega. Middels een digitale nieuwsbrief wordt nieuws en de activiteiten van de deelnemers kenbaar gemaakt. Iedere deelnemer heeft een eigen mini-webpagina op de website. De website van Struinen en Vorsen voorziet in een scala van gebiedsinformatie middels (thematische) routes, afstapadresjes en de landwinkels met een grote verscheidenheid aan heerlijke streekproducten.

Het bestuur is ook dankbaar voor de vele vrijwilligers en ambassadeurs die gezamenlijk proberen de identiteit en platform "Struinen en Vorsen" in de aandacht te houden. Zo wordt ook getracht regelmatig een regio in het werkgebied wat extra aandacht te geven middels een nieuwe fiets-/wandelkaart of andere informatieve producten. Dit is mede afhankelijk van de provinciale ondersteuning met financiële middelen (subsidie en sponsoren).

Zo heeft Struinen en Vorsen ook veel samenwerkings-partners/verbanden om zo gezamenlijk het

imago Groene Hart in de markt te zetten en te behouden.

Door ontwikkelen en meegroeien in de veranderende tijd

De eerste generatie agrotourisme is gestart vanuit hobby en het vertellen over je werk en leven op het platteland. Wat vandaag aan de dag nog steeds heel belangrijk is, is dat de beeldvorming over het agrarisch bedrijf met de herkomst van de producten juist wordt geïnterpreteerd.

De huidige ondernemer wil een meer efficiënte bedrijfsvoering en het ontwikkelen van vraag gerichte producten. Dit is mede veroorzaakt vanwege het kleinschalige karakter waarin dienstverlening, gastheerschap en goede service naar de consument wordt geleverd en ook door de toenemende wet- en regelgeving. Struinen en Vorsen organiseert, mede hierdoor, netwerk-bijeenkomsten in de vorm van "Meet & Match", "Meet & Greet" en werkt zo aan verkorte ketens.

Samenwerkingsverbanden zijn er in de vorm van de recreatietour Lopik die in een eerder stadium werd georganiseerd als een landschap-safari in zuid west Utrecht.

Samenwerken

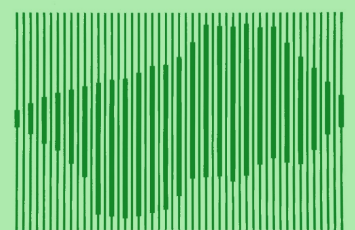
Door het wegvallen van VVV-vestigingen zijn er nieuwe initiatieven ontstaan zoals STROO in Oudewater en Lopik NatuurLek in Lopik. En op meerdere plaatsen vind je points met informatie of internetcafés. Struinen en Vorsen heeft in deze ontwikkeling het motto "Samenwerken met je platforms in het gebied" door middel van het goed uitwisselen van informatie in het digitale en visuele tijdperk.

Struinen
en Vorsen

Plattelandstoerisme dwars
door het Groene Hart

Struinen en Vorsen vindt het belangrijk om de omgevingskwaliteiten in het Groene Hart middels bezienswaardigheden, recreatieve route-structuren, agrarisch cultuurlandschap en de gastvrijheid van de streekbewoners te laten beleven door de consument en het te promoten.

Jan Kromwijk draagt als bestuurslid zijn steentje bij door het behartigen van de recreatieve belangen in ons gebied en door zich er vooral voor in te zetten dat verblijfstoerisme en dagrecreatie een herkenbare plaats inneemt en aan de wens van de consument voldoet. Sleutelbegrippen hierbij zijn: toegankelijkheid, gastvrijheid en comfort in een goede prijs-kwaliteitverhouding.

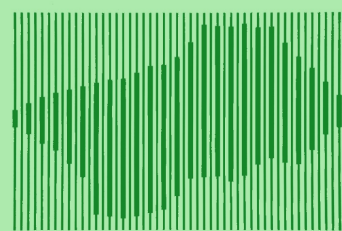

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

Waar kan je o.a. bij een deelnemer van Struinen en Vorsen zoal proeven, smullen en producten uit de streek kopen? We noemen er op deze pagina een paar.

Ijssalon/Chocolaterie
Scoop (familie Overbeek)
Rolafweg noord 42C, Lopik

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

BoernLogies Lekker Buiten (familie Both), Lekdijk West 43, Lopik

Landwinkel de Noordzijde (familie van Schie), Noordzijdseweg 189, Polsbroek.

Social Media is krachtig maar de handige fietskaart is ook een must. Struinen en Vorsen blijft graag een speler in de recreatieve -en toeristische markt door een platform te bieden en helpt mee aan het ontwikkelen van creatieve vraag gerichte businessmodellen en producten. Herkenbaar zijn de Cultuurmaand in de regio Oudewater/Linschoten, Verlichte boerderijenroute, Koe doe tips, Food expedities, audio tours Waterlinie, etc.

Met het "paspoort" (kaart/boek) op pad naar uw bestemming
Recent, in april van dit jaar, is rondom het 15 jarig bestaan van de stichting een nieuwe fietskaart ontwikkeld: Lekker uitwaaien in de Utrechtse Waarden. Hierop staan

o.a. 5 routes vermeld variërend van 30 tot 63 km. De Geelbuik route met het verhaal van hennep tot touw in de regio rond Oudewater. De safari route dwars door de stoere polder van Lopik met authentieke boerderijen en trotse bewoners.

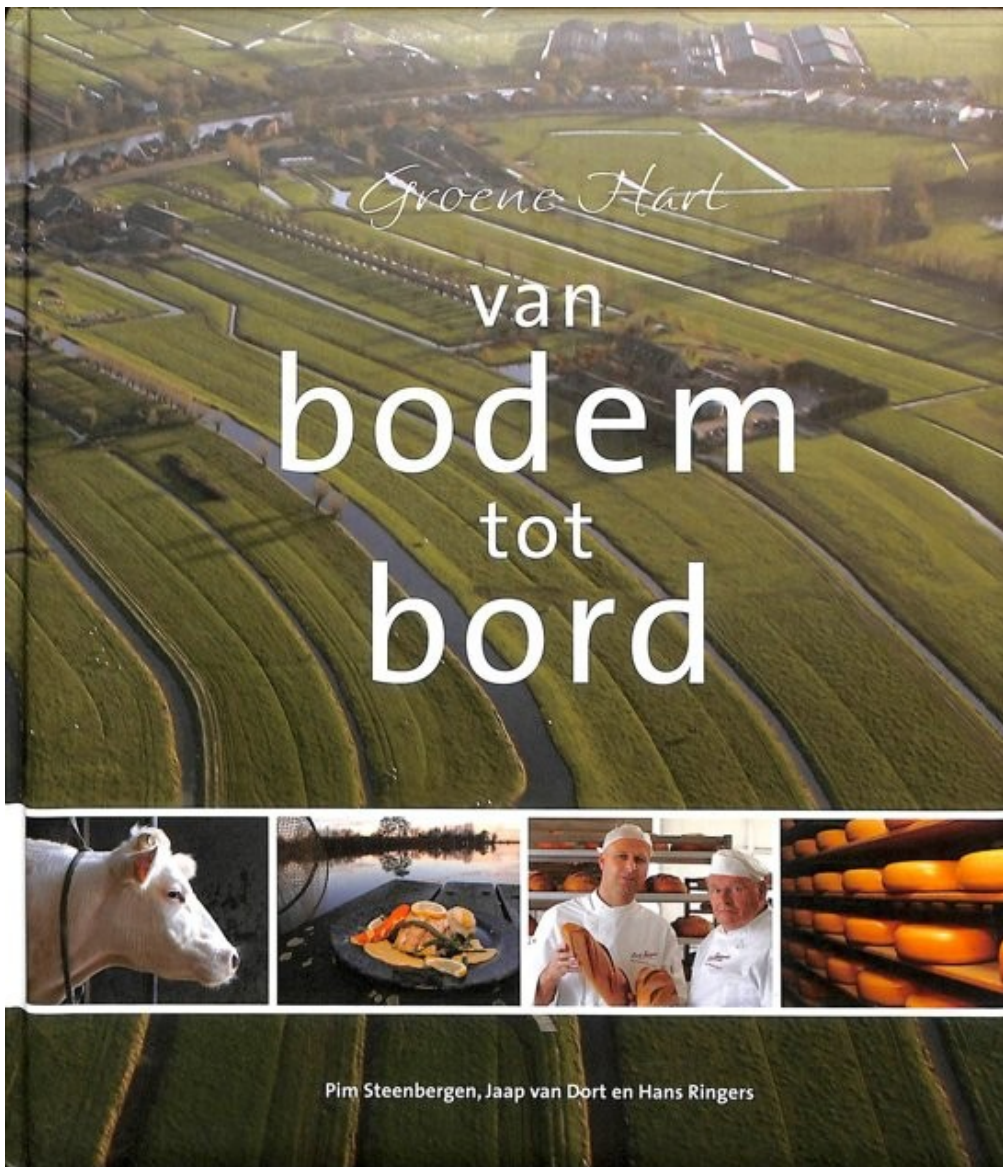
De Rivierenroute laat zien wat water voor een invloed heeft op de onstaansgeschiedenis van de streek. In de regio Montfoort en IJsselstein is de kastelenroute met cupido en een rijkdom aan verhalen. De Bourgondische route gaat langs diverse aanbieders van producten uit de streek en terrasjes.

Kaasboerderij Doruval/Winkel 't Kaasmeisje (familie Vlooswijk), Blokland 95, Montfoort.

Fruitbedrijf van Lint, (familie van Lint), Blokland 32, Montfoort

Een aantal jaren geleden heeft Struinen en Vorsen een boek uitgebracht met de titel 'Groene Hart van Bodem tot Bord'. Dit is een prachtig geïllustreerd boek met maar liefst 224 pagina's in luxe uitvoering en meer dan 150 adressen van lokale producenten van streekproducten zoals kaas- en zuivelbereiders, fruittelers, melkveehouders, mesters, jagers, vissers en meer streekbewoners uit het Groene Hart. Het boek bevat ook een kijkje in de keuken van twaalf koks die een heerlijk streekgerecht bereiden (met recepten). Bijbehorend is een fietskaart met de bekende fietsknooppunten en het geeft tevens route tips om een bezoek te

bringen bij de markante streekbewoners met hun initiatiefrijke ondernemerschap.

Bestellen bij:
secretaris@struinenenvorsen.nl of
 tel. 0348 - 472548 (Gerda Vendrig)
 Af te halen bij Boerderij Kromwijk,
 Lopikerweg west 88, Cabauw, tel.
 0348-553161 of bij Gerda Vendrig,
 Mastwijkerdijk 7, Montfoort.

Het Groene Hart biedt het jaar rond voedsel. Dag in, dag uit geven de koeien melk. In voorjaar en zomer is er groente, in de herfst is er de oogst en in de winter worden de voorraden aangesproken. Er wordt met liefde gezorgd voor de gewassen en dieren. Vroeger of later komen oogst en bereiding in beeld. De gang van ons voedsel van de bodem tot het bord herbergt een folklore, een ongeschreven geschiedenis van verzamelen, bereiden, conserveren en consumeren. Dit boek brengt de cyclus in beeld en zet het in de historische context. De auteurs trokken het Groene Hart in om verhalen op te tekenen van markante streekbewoners en initiatiefrijke ondernemers. Blader, kijk en lees mee over de talrijke bezoeken aan kaas- en zuivelbereiders, fruittelers, melkveehouders, mesters, jagers, vissers en meer streekbewoners. Kom op deze wijze van alles te weten over de kleinschalige, ambachtelijke ondernemingen én de moderne bedrijven in het Groene Hart.

**VOOR LEZERS WBL
 MAGAZINE TIJDELIJK
 VERKRIJGBAAR VOOR
 SLECHTS € 12,50
 (normaal € 25,-)**

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

Landbouw met perspectief

Landbouwvisie 2018

De Landbouwvisie van de provincie Utrecht beschrijft het gewenste toekomstbeeld voor de landbouw in 2050 en wat de provincie samen met haar partners gaat doen, om daar naar toe te werken. De Landbouwvisie is geen blauwdruk, wel een richtingwijzer in een transitie naar een vitale, duurzame landbouw.

PROVINCIE :: UTRECHT

Gedeputeerde Staten hebben de **Landbouwvisie provincie Utrecht 2018 – perspectief voor de landbouw** ter vaststelling naar Provinciale Staten gestuurd. Naar verwachting vindt behandeling en vaststelling in Provinciale Staten plaats in september.

Lerend proces

De huidige maatschappelijke opgaven maken een transitie in de landbouw noodzakelijk. Dit vraagt om een collectieve aanpak waarbij provincie, agrarische sector en andere betrokkenen samen stappen zetten in de richting van de gewenste toekomst. Want alleen in gezamenlijkheid is de benodigde hervorming naar een maatschappelijk gewaardeerde én vitale en duurzame landbouw mogelijk. Hierbij fungeert de Landbouwvisie als richtingwijzer. De visie vormt de (door)start van een lerend proces, met de focus op een gebiedsgerichte aanpak, ruimte voor maatwerk en ook ruimte om te kunnen experimenteren. Dit lerend proces vraagt een andere manier van werken. Rode draad daarin is om samen met de sector en andere

betrokken partijen tot oplossingen voor de maatschappelijke uitdagingen te komen.

Hoofdpunten landbouwvisie

De provincie wil onder meer de verbinding tussen stad en land, boer en consument, versterken. Met de initiatiefnemers van het Actieplan Duurzame Landbouw met Natuur werkt de provincie aan natuurinclusieve landbouw in Utrecht. De provincie streeft naar het laagst mogelijke schaalniveau waarop circulariteit in de (grondgebonden) melkveehouderij en de intensieve veehouderij haalbaar is, met behoud van een economisch rendabele bedrijfsvoering. De risico's op negatieve gezondheidseffecten door de landbouw worden zo veel mogelijk geminimaliseerd. Om de aanpak van de problematiek van de vrijkomende agrarische bebouwing vlot te trekken worden twee VAB-loketten ingericht. De provincie zet in op een landbouwsysteem met een maatschappelijk aanvaardbare bodemdaling in de veenweidegebieden, met behoud van een (alternatief) verdienmodel. De provincie stimuleert kansrijke alternatieve methoden voor energieproductie en technieken voor energiebesparing voor een klimaat- en energieneutrale landbouwsector.

Samenwerking

De Landbouwvisie is tot stand gekomen in een participatief proces. De provincie heeft hiervoor met vertegenwoordigers van veel betrokken partijen gesproken.

Persbericht van de Provincie Utrecht, 6 juli 2018

Wilt u het gehele voorstel lezen?

Het is te downloaden via www.provincie-utrecht.nl

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

door Jan Kooijman

Het fraaie, bewaard gebleven, naambord van de club van weleer. De naam "Keer niet" zal voort leven.

Foto rechtsboven: de initiatiefnemers Gerard Vendrig (links) en Sjon de Keijzer.

Ouderen onder ons weten wellicht nog dat er bij het perceel Cabauwsekade 38 een kolfbaan was. Deze was eigendom van de familie van Baaren. In 1968 is deze kolfbaan afgebroken (foto links onder).

Opening

zaterdagmiddag
1 september
Cabauwsekade 41

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

"Suizend schiet de kogel richting houten paal..." Nieuw leven voor kolf sport

Ja hoor, het gaat er van komen. Na een lange aanloop, Sjon de Keijzer deed al vanaf 2011 een poging de sport nieuw leven in te blazen, zal op 1 september a.s. Kolfclub "Keer niet" zijn officiële doorstart maken. Tot 1960 werd er in Cabauw, in het café van W. van Baaren, gekolfd en in 1962 werd de baan gesloten. En nu, 58 jaar later, zal de rubberen bal weer gaan rollen in Cabauw op een heuse mobiele kolfbaan.

Deze demonstraties hebben er toe geleid dat er nu 20 personen zo enthousiast zijn dat de stap naar een doorstart van Kolfclub "Keer niet" eendaags een feit is. Ondanks haar eeuwenoude bestaan is de kolf sport nog steeds modern en toegankelijk voor mannen en vrouwen uit alle lagen van de bevolking. Bij het kolven is het de bedoeling om een rubberen bal tegen een houten paal, er is sprake van 2 palen (voor- en achterpaal) te slaan en punten te scoren. Het kolf spel wordt per partij gespeeld door drie kolvers die ieder voor hun eigen punten spelen. Men kolft de gummibal (of sajjetbal) met de kliek, wij zouden misschien slaghout of stick zeggen, 3 keer, de uitslag, de opslag en de puntenslag. Een partij bestaat uit 5 keer 3 slagen waarbij elke kolver maximaal 60 punten kan behalen.

In het voorjaar van dit jaar zijn er in 't Gossie in Cabauw een aantal keren demonstraties gegeven door leden van de Nederlandse Kolfbond. Jawel er bestaat een heuse sportbond (KNKB) die de slogan "Een sport van vroeger voor mensen van nu" hanteert en zo'n 30 aangesloten verenigingen kent.

Keer niet

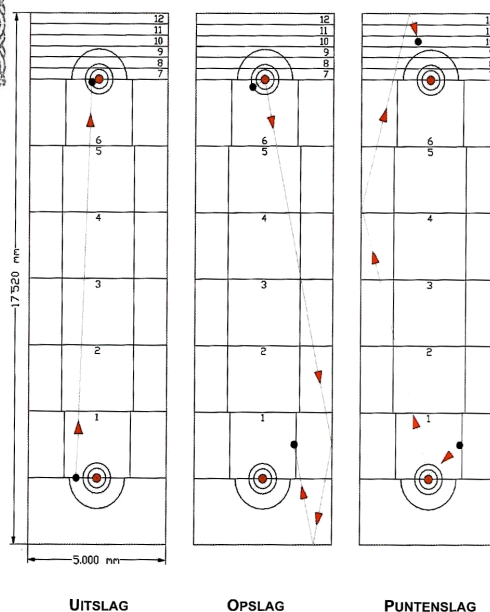
Waar komt die naam vandaan? Men spreekt bij het kolven van “keren” als de bal de voet of kliek van een van de andere spelers raakt, hetgeen niet de bedoeling is. Die slag mag dan opnieuw worden gedaan.

Momenteel wordt er hard gewerkt aan de mobiele baan die 5 meter breed gaat worden en gezien de

beschikbare ruimte, wat minder lang zal zijn dan de grootste baan in Nederland, die ruim 16 meter lang is. Vanaf september zal er op woensdag en donderdag op de dag en in de avond worden gespeeld. Voorlopig wordt er een eigen competitie opgezet en zal op één van de avonden een aantal speelse varianten van het spel kunnen worden beoefend.

Als er onder de lezers van dit verhaal belangstellenden zijn: er is nog beperkt ruimte voor nieuwe leden. Aanmelden kan via sjondekeijzer@gmail.com of telefoon 0348-552594.

DE KOLFBAAN EN DE DRIE SLAGEN

De geschiedenis van de kolfsport is in de mist van de ongeschreven historie gehuld gebleven. Slechts hier en daar worden tipjes van een dikke sluier opgeheven, maar het precieze verhaal zal altijd wel verborgen blijven. In de middeleeuwen werden zowel het malie- als het colfspel veel gespeeld. Bij het colfspel werd de bal met houten colven geslagen. Een colf is een stok met een verzwaarde onderkant. Net als het maliespel werd ook het colfspel in de open lucht gespeeld. Het colfspel was een 'lang' spel, dat werd gespeeld op straten, pleinen, velden en, in de winter, op het ijs. Er was een iepen- of beukenhouten bal voor nodig, die werd geslagen met de colf. Naast de betrekkelijk goedkope houten ballen werden ook met haar of met veren gevulde bezaanleren ballen gebruikt. Het was de kunst om in zo min mogelijk slagen een bepaald doel te raken, of om in een vast aantal slagen een zo groot mogelijke afstand af te leggen.

foto onder: de kolvers van weleer. Alleen Gert Vermeulen (2e van rechts zittend) is nog in leven.

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

door Ingeborg Geensen

Foto hieronder: rietorchis of de brede orchis (?), foto rechts onder: veenpluis

Er is dit jaar nog één WBL-excursie: zaterdag 22 september a.s. Zie voor alle info de website

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

Verlag van een WBL-excursie

De Plagroute

Zondagmiddag 10 juni verzamelden we op parkeerplaats Wellepoort in Berkenwoude. Het was zonnig met een heerlijk windje. Ideaal weer voor een wandeling!

Al na drie stappen stonden we midden in de natuur. Naast de parkeerplaats is namelijk een prachtige paddenpoel aangelegd met een mooi kunstwerk. We vervolgden het pad en kwamen voorbij een veenput. Dat is het restant van vroegere turfwinning. Turfstekers staken het veen weg. Na droging werd dat als de brandstof turf verkocht. Wat achterbleef was een put die langzaam volstroomde. Met het woord 'put' doe je de waterplas eigenlijk tekort. De natuur heeft zijn gang mogen gaan en het is tegenwoordig een prachtig plekje om eens even stil te staan en te genieten van de planten en vogels. Na een paar minuten genieten liepen we verder. Soms voelde je het veen een beetje trillen. We zagen in de verte een aantal gieriefbosjes en liepen langs plasdrasgebieden. Middenin liepen grote witte..... yes! Hier waren lepelaars (*Platalea Leucorodia*) aan het foerageren.

Met hun lepelvormige snavel in het water en hun kop van links naar rechts bewegend waren ze op zoek naar libellenlarven, stekelbaarsjes en ander voedsel. En daar waren ze zo druk mee dat ze zich van ons niets aantrokken.

Vogelbescherming Nederland geeft op hun website aan dat het in Nederland goed gaat met dit familielid van de ibissen. Er zijn 2500 broedparen.

Heel wat meer dan de 170 in 1970! Deze vogels overwinteren in West-Afrika. Om onderweg aan eten te komen vliegen ze daar naartoe via Franse en Spaanse moerasgebieden. Maar nu liepen ze dus vlak langs het pad. Een verrekijker was niet nodig!

Een stukje verderop was aan de andere kant van de Graafkade een afgeplagd stuk land waar volgens een groot bord de zeldzame zonnedauw en teer guichelheil zou groeien. Onze interesse was gewekt dus (lang leve internet) zochten we informatie op. Het teer guichelheil (*Lysimachia tenella*) blijkt een plantje te zijn waarvan vroeger werd gedacht dat het gekheid (guichel) kon helen (heil). Dat plantje wilden we wel eens zien! We baanden ons een weg door de ter plekke weinig zeldzame brandnetels en distels. En waren bijna het hele weilandje al door geploeterd toen we het zeldzame plantje ontdekten. Klein maar fijn. Dit lid van de sleutelbloemfamilie heeft tere, lange stengels met ronde blaadjes en roze bloempjes. En is in Nederland vrij zeldzaam. We hadden er veel moeite voor gedaan maar hadden het plantje toch mooi gevonden!

Tevreden wandelden we verder en kwamen langs veldjes vol veenpluis en bloeiende orchissen. En...veel teer guichelheil. Gewoon langs het wandelpad.

door Irene Schuller,
Erfvogelconsulent

"Lopikerwaard Geeft Erven Vleugels" **Erfvogelproject**

In 2017 zijn we na een half jaar van voorbereidingen vanuit Vogelwacht

Nieuwegein/
IJsselstein en in
samenwerking met
Tuinclub

Lopikerwaard in
oktober gestart met

een erfvogelproject;

"Lopikerwaard Geeft Erven
Vleugels".

De doelstelling van het
project is het verbeteren en
vergroten van het
leefgebied van erfvogels zoals
boerenzwaluw, huiszwaluw,
ringmus en steenuil.

Erfvogels als groep zijn niet erg bekend. De meeste mensen zijn wel bekend met weidevogels zoals de grutto, Kievit en de wulp. Deze vogels vinden we in de zomer in de weilanden waar ze zich voortplanten en er is veel aandacht voor de problemen van weidevogels. Erfvogels hebben het, net als de weidevogels, heel moeilijk. Hun aantallen en de diversiteit loopt achteruit. En waar bij weidevogels economische motieven een rol spelen heeft het bij de erfvogels voor een groot deel te maken met aanleg en onderhoud van het erf. Dat is het leuke van dit project: het is niet erg ingewikkeld om een erf aantrekkelijker te maken voor vogels, vlinders en alle andere dieren die van oudsher op erven wonen.

Boerderijen staan meestal niet heel dicht op elkaar en in lintbebouwing. Dat maakt de situatie extra kwetsbaar. Als er in een lint te veel boerderijen niet aantrekkelijk zijn

voor vogels vallen er gaten en komen er teveel geïsoleerde populaties. Dat speelt bijvoorbeeld bij steenuilen die graag niet te ver van hun soortgenoten wonen en broeden. Daarom is ieder erf belangrijk.

Door modernisering en vernieuwing worden veel erven minder geschikt als woonplaats voor vogels. Op een modern erf zien we veel steen, grote perken met eenzijdige beplanting, kale muren en in het algemeen een strakke inrichting. Vogels en andere erf bewoners houden van een rommelhoekje waar veel insecten zitten, een muur vol met klimop waar ze kunnen broeden, een mooie dikke haag waar ze dat allebei vinden. Of zo'n oud vervallen schuurtje dat helemaal overwoekerd is door wilde wingerd. En natuurlijk bomen, hoe ouder hoe beter.

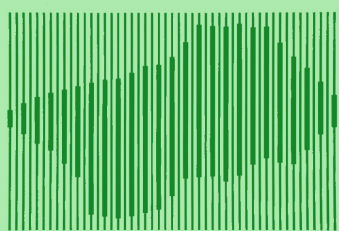

Erfeigenaren zijn vaak best bereid hun erf vogelvriendelijker te maken maar ze weten niet hoe. Door middel van het geven van informatie en adviezen over erfinrichting en beplanting hopen we de leefsituatie voor erfvogels te verbeteren. Om dat te bereiken maken wij een zogenaamde erfscan bij erfeigenaren die zich daarvoor aanmelden.

foto boven
(Sovon.nl)
huiszwaluw

foto rechts
(Vogelbescherming): steenuil

Dat is een totaalplaatje van wat er op het erf aanwezig is voor de vogels en van wat er verbeterd kan worden. Dat kan specifieke beplanting zijn, een takkenril, een rommelhoek, bomen en nestkasten. Ook geven we advies over het beheer van het groen: over het knotten van wilgen, snoeien, maaien en wel of niet afvoeren van het maaisel en ander groen. We proberen daarbij de erfeigenaren te laten zien dat een vogelvriendelijk erf niet hoeft te betekenen dat het veel meer werk kost. De juiste plant op de juiste plek heeft weinig zorg nodig. Ook proberen we de mensen te laten zien dat het veel fijner is om op een groen erf te wonen. Het is koeler in de zomer, we worden blij van de bloemen, de vlinders en de vogelgeluiden.

Het afvoeren van water verloopt beter en door

nieuwe aanplant van bomen wordt CO₂ gebonden.

De erfeigenaar krijgt een verslag en een lijst met aanbevelingen waarmee hij/zij aan de slag kan gaan. We zijn het project vorig jaar gestart met een introductieavond en we hebben toen 27 aanmeldingen gekregen, een prachtig aantal. We zijn bijna op de helft met het bezoeken van al deze erven, een hele grote en ook leuke klus. Bij de start van het project waren we met vier personen, een mooi aantal. Maar door verhuizing, ziekte en persoonlijke omstandigheden zijn er drie personen afgevallen.

Daarom ben ik nu dringend op zoek naar versterking, iemand die kennis heeft en vooral interesse in het natuurlijk aanleggen van een erf of tuin. En die het leuk vindt om mee te gaan met de erfbezoeken om een mooi plan te maken voor de betreffende bewoners.

Heb je belangstelling om ook erfvoegelconsulent te worden? Of wil je je eigen erf vogel- en vlindervriendelijker maken? Mail dan naar: ireneschuller@gmail.com

foto (Vogelbescherming): ringmus

Nieuwsbericht van de Provincie Utrecht (10 juli 2018)

GEITENSTOP: GEEN UITBREIDING VAN GEITENHOUDERIJEN MET MEER DAN 10 GEITEN

Aanblijvende onduidelijkheid over de oorzaak van mogelijke gezondheidsrisico's van geitenhouderijen voor hun directe omgeving, heeft provinciale staten mede op advies van GGD regio Utrecht, doen besluiten de vestiging en/of uitbreiding van geitenhouderijen van meer dan 10 geiten te verbieden. Ook het omzetten van bestaande agrarische bedrijven naar geitenhouderijen met meer dan tien geiten, is niet meer mogelijk.

provincie :: Utrecht

De regeling is woensdag 11 juli ingegaan en geldt in ieder geval totdat er meer duidelijkheid bestaat over de oorzaak van de verhoogde gezondheidsrisico's en daarmee ook de mogelijkheden deze risico's te voorkomen.

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

Even voorstellen

Henriëtte Keijzer

Mijn naam is Henriëtte Keijzer en ik woon in het mooie buitengebied van IJsselstein. Ik ontwerp natuurspeeltuinen en begeleid de aanleg hiervan. Dat betekent het zoeken naar natuurlijke materialen, bij voorkeur hergebruikt of lokaal, zoals gekapte bomen, grienden etc. Het geeft mij veel voldoening om de kinderen buiten te zien spelen, te ontdekken en door het spelen met deze speelaanleidingen wordt hun creativiteit en het samen spelen bevorderd. Daarbij probeer ik ook veel groene beplanting aan te brengen, educatief voor de kinderen en goed voor flora en fauna. Ook ben ik in IJsselstein actief als energieambassadeur en help ik inwoners en bedrijven bij de energietransitie, zoals zonnepanelen op huizen, sportclubs en bedrijven, maar ook afval verminderen en afval scheiden. Ik geef hierover ook les op scholen en ondersteun lokale projecten. Als projectleider Duurzaamheid bij de Bibliotheek Lek en IJssel in IJsselstein organiseer ik ook informatiebijeenkomsten over duurzaamheid en de Dag van de Duurzaamheid, dit jaar op vrijdagmiddag en -avond 12 oktober in en om de Bibliotheek.

Sinds 4 jaar woon ik met mijn gezin in het buitengebied van IJsselstein. Een lang gekoesterde droom kwam uit toen wij een mooie plek vonden waar wij graag de stal willen splitsen van het voorhuis en verbouwen tot energieneutrale woning. Maar dit bracht ook veel vragen met zich mee. We merkten dat er veel onduidelijkheid was aan welke

voorwaarden voldaan moest worden om een woning te mogen splitsen en dat het ook onduidelijk was hoe je een verbetering van de landschappelijke kwaliteit kan bewerkstelligen in dit gebied. We merken dat veel meer mensen hier tegenaan lopen, maar dat er tegelijkertijd veel gedaan wordt in het gebied.

Het zou mooi zijn als ik de WBL kan ondersteunen, niet alleen bij het behoud van de Lopikerwaard, maar zeker ook bij verbetering in combinatie met vernieuwing van het landschap. De energietransitie vraagt om oplossingen en het lijkt mij goed hierin een duidelijk standpunt in te nemen en een goede afweging te maken wat de gevolgen voor het landschap en voor de flora en fauna zijn.

door Henriëtte Keijzer

De voorzitter reageert:

“We zijn verheugd om Henriëtte te verwelkomen binnen ons WBL bestuur. Ik ken haar als actief en daadkrachtig persoon, die uitstekend past in de fase waarin de WBL zich nu bevindt met de noodzakelijke aandacht voor duurzaamheid. Maar ook ambitieus wat betreft speelruimte voor de jeugd, met fraaie zichtbare resultaten.”

Wim Boesten

Zoals het ondersteunen van lokale initiatieven die niet voor de hoogste winst gaan, maar lokale bevolking in de winst willen laten delen en een groter percentage van deze winst willen laten terugvloeien naar de direct omwonenden en naar de verbetering van het landschap en ecologie.

Een goede overlegstructuur met alle betrokken partners kan er voor zorgen dat er duidelijk in kaart gebracht wordt waar flora en fauna, ruimte en beleving van het landschap vanuit de bebouwde kom beschermd moet worden tegen mogelijke uitbreiding buiten de rode contouren. Maar ook waar dit eventueel wel mogelijk zou zijn mocht dit in de toekomst absoluut noodzakelijk zijn en alle opties voor inbreiding zijn benut.

Ik zou mij ook graag willen inzetten voor recreatie in de Lopikerwaard

en dan met name het creëren van een recreatieplek bij de Noord IJsseldijk met o.a. zwem- en speelwater, een smulbos, een grote moestuin, landwinkel, stimuleren van bewegen door een klimroute van gekapte bomen en ruimte voor sport en spel en horeca met producten uit de moestuin en landwinkel. Dit alles in een vorm die past in het landschap van de Hollandse IJssel met veel aandacht voor ecologie. Dit alles zou een aanwinst zijn voor deze omgeving waar buiten spelen in en om het water zeer schaars is en zorgt voor een vitaler platteland, waarbij de omwonenden mee kunnen profiteren.

Ik hoop een waardevolle bijdrage te kunnen leveren aan de WBL en ik kijk erg uit naar alle mooie toekomstige projecten!

Uit de Nieuwsbrief

Het waterschap bericht

Samen werken aan een betere dijk en uiterwaard

Samen met belanghebbenden werken de provincie Utrecht, het Recreatieschap Stichtse Groenlanden, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Rijkswaterstaat, Staatsbosbeheer en de gemeente Lopik aan een plan voor het gebied rond Salmsteke.

Het plan wordt een combinatie van de dijkversterking, recreatie en natuurontwikkeling en draagt de naam **"Salmsteke Ontkiemt!"**. Op deze manier kunnen we dit gebied in een keer aanpakken waardoor er minder hinder is voor u. In januari van dit jaar hebben we kennis met u gemaakt op de informatieavond.

Daar zijn ook de eerste wensen bekendgemaakt. Het streven is dat we in het voorjaar van 2019 het plan aan u kunnen presenteren. Tussentijds houden wij u op de hoogte. Onder andere via nieuwsbrieven, de website en informatieavonden. De volgende informatieavond staat gepland op woensdag 3 oktober. Belanghebbenden ontvangen hiervoor een persoonlijke uitnodiging.

"Salmsteke Ontkiemt!" maakt deel uit van het project Sterke Lekdijk.

Boerderij Kromwijk: boeren pronkjuweel

Met 40% van de stemmen:

Mooiste van de provincie

Met 40% van de stemmen heeft Boerderij Kromwijk uit Cabauw de eretitel 'Mooiste Utrechtse boerderij van 2018' in de wacht gesleept. Gedeputeerde Cultuur Mariëtte Pennarts maakte dit bekend op een feestelijke bijeenkomst, eind juni.

De 17e-eeuwse langhuisboerderij aan de Lopikerwetering is een van 600 agrarische rijksmonumenten in de provincie Utrecht. Blikvanger is het siermetselwerk boven in de voorgevel, de muurankers en de vele ruiten in de vensters. De Boerderijstichting Utrecht bestaat sinds 1988 en organiseerde voor de 26^e keer een boerderijenverkiezing. In de gemeente Lopik was al drie keer eerder een Boerderij van het Jaar: in 1998, 2003 en 2016.

Vijftien jaar geleden maakten de eigenaren Jan en Diny Kromwijk de overstap naar vleesvee, jongvee-opfok en het agrotourisme. Dit verhaal is te horen en te zien in een van de afleveringen van de vijfdelige televisieserie "Gebruikte Gronden", die tussen 6 mei en 3 juni te zien was op RTV Utrecht. Het onderdeel is nog te bekijken via:

www.rtvutrecht.nl/nieuws/1787956/

Er waren vijf boerderijen genomineerd voor de verkiezing 'Mooiste Utrechtse boerderij van 2018'. Onder het motto 'meeste stemmen gelden' is deze verkiezing gehouden en werd Boerderij Kromwijk winnaar.

Komend najaar wordt op de boerderij een herinneringssteen ingemetseld.

Zelf een bezoekje brengen?
www.boerderijkromwijk.nl

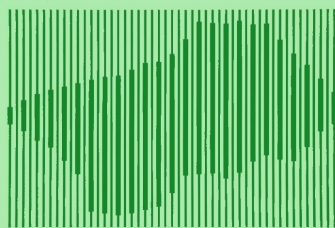

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

door Wim van der Putten,
dierenarts en bestuurslid
WBL

*Veel informatie komt uit
de publicatie Solar-power-
to-the-people van
Prof Ad van Wijk, Els van
der Roest en Jos Broere.*

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

Schrikbeeld of

Zonneweides in Lopikerwaard

Het begrip 'zonneweide' doet mij denken aan mooie groene weilanden met kleurrijke bloemen en allerlei kruiden zoals we dat allemaal zo graag willen zien. Als daar ook nog nieuwsgierige koeien in lopen zijn we zelfs geneigd om dan even van onze fiets te stappen om dat allemaal rustig te kunnen gadeslaan.

Maar 'zonneweide' heeft een heel andere betekenis gekregen en is helemaal geen weide om op te zonnen of even tot rust te komen. Het gaat om weilanden vol met zonnepanelen en heeft niets te maken met de natuur. Het is evenals de naam 'zonneparken' bedacht door instanties die er belang bij hebben om hun gewenste doel te kunnen bereiken.

Paniek

De Nederlandse burger is een beetje in paniek geraakt door het plotselinge besluit van de overheid dat er straks geen gas meer uit de kraan gaat komen en we misschien wel in ijskoude huizen komen te zitten. Maar dat betreft dan gas uit Groningen, want er zit nog heel veel gas verspreid over de aarde in de bodem. Kolen en olie waren al verbannen, maar nu ook nog de

aardgaskraan dicht, dan er blijft niet veel meer over dan massaal op elektriciteit over te stappen. Maar helaas wordt die nu nog met fossiele brandstoffen opgewekt.

Maar ook elektriciteit is niet bepaald een efficiënte manier van energie opwekken met ook nog eens de nodige verliezen onderweg voor het in jouw huis is.

Als die omschakeling van fossiele brandstoffen naar schone energie ook snel moet gaan gebeuren staat volgens sommige wetenschappers de mensheid voor een van de grootste opgaven van de geschiedenis.

Wildgroei in energietransitie

Het is dan ook onbegrijpelijk dat de overheid bij zulke enorme ingrepen niet de leiding zelf op zich gaat nemen maar het gaat overlaten aan provincies, gemeentes en de burger zelf. Het gevolg is dat 12 provincies en 380 gemeentes elk plan gaan goedkeuren om toch maar die gewenste doelen te kunnen bereiken.

Er zullen altijd ondernemers blijven die daar op zullen inspringen, zeker als ook nog de subsidiekraan rijkelijk gaat vloeien.

De eerste corrupte ontwikkelaar van zonneweides is al ontmanteld, miljoentransacties die de verkeerde kant op stroomden.

Centrale aansturing hoort bij de overheid

Om ons land leef- en bewoonbaar te houden is onze centrale overheid verplicht om hier de regie in te nemen, bijgestaan door haar vele adviesorganen en wetenschappelijke instellingen. Een complete wildgroei aan zonneparken en zonneweides begint op een waanzinnige operatie te gelijken, die doet denken aan het ontstaan van de bio-industrie na de 2de wereldoorlog, omdat er in die oorlog mensen dood gegaan waren van de honger. "Nooit meer honger" zei Minister Sicco Mansholt en stallenbouwers, banken, veevoeder- en vleesindustrie konden allemaal ongestraft hun gang gaan met de arme zandboertjes als hulpeloze prooi die ook graag wilden overleven.

Het is de vraag of Sicco niet wist dat oorlog en uithongeren heel vaak samengaan en niets met een voedseltekort te maken hebben.

Ook toen had de burger het voor het nakijken, met veel stank en overlast voor de omgeving en een enorme productie van in mijn ogen waardeloos vlees. Het ging allemaal om veel geld dat zich vaak ophoopte in de verkeerde zakken. De boer moest het doen met stank als dank en kon alleen overleven als hij nog meer zou investeren.

Hopelijk heeft de overheid hiervan geleerd en gaat nu wel doorpakken en komt ze met een gedegen beleid, om die Groningse aardgasleegte op een passende wijze in te vullen en niet steeds met einddata die toch

niet gehaald gaan worden.

Een complete wildgroei aan zonneparken en zonneweides zou een verbijsterende ontwikkeling zijn. Deze ontwikkeling is ook helemaal niet nodig en is ook door wetenschappers achterhaald.

Vruchtbare grond vol zetten met zonnepanelen zou een onnodige belasting gaan worden voor ons agrarische landschap. Maar helaas zijn geldstromen en ongeduld vele malen sterker dan de inbreng van bescheiden wetenschappers.

Daken

Als er toch zonnepanelen moeten komen laten we dan eerst de daarvoor geschikte daken gaan gebruiken. Tot nu toe is nog maar 1% van die daken bedekt met zonnepanelen.

In Nederland is op de daarvoor geschikte daken ruimte voor 270 miljoen zonnepanelen, genoeg voor 2 maal de huidige elektriciteitsbehoefte van alle Nederlandse huishoudens bij elkaar. We hebben enorme oppervlaktes aan daken in onze industriegebieden maar ook kilometersgrote daken op onze varkens, kippen- en koeienstallen. Ik verwacht zeker dat de boeren dit plan ook zullen omarmen al was het alleen maar om hun positieve houding ten opzicht van de maatschappij te kunnen tonen. Maar al zouden al die daken daarvoor benut gaan worden dan blijft het probleem dat de zon niet 24 uur per dag schijnt en we nog niet in staat zijn om de overdag opgewekte stroom te kunnen opslaan voor de nacht en tijden met een grote vraag zoals de winterperiode. We produceren dan wel stroom maar niet op alle gewenste tijdstippen.

NRC-Onderzoek door Hester van Santen en Joris Kooiman, 12 mei 2018: **"Omstreden grondhandel van Nederlands zonnebedrijf.**

Powerfield zegt marktleader te zijn in Nederlandse zonnesector. Kleine beleggers financieren het bedrijf, met grote risico's. "

WvdP: "Overal worden al boeren en natuurorganisaties benaderd om zonneparken op hun land te laten ontwikkelen. Voor minder draagkrachtige boeren een onverwachte oplossing om het financiële plaatje weer op orde te krijgen en voor je het weet ligt bij de buurman het weiland vol met zonnepanelen."

Henk Bleker (voormalig staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie): "Iedereen moet grond inleveren voor zonnepanelen om klimaatdoelen te halen. Oók de boeren".

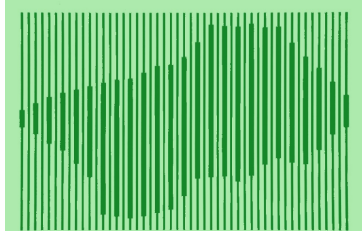
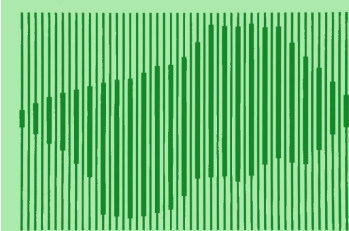

foto boven: Is dit het toekomstige beeld van de Lopikerwaard?

Saoedi-Arabië legt grootste zonnepark ter wereld aan. Het project gaat 200 miljard dollar (161 miljard euro) kosten. Hiermee vermindert Saoedi-Arabië haar afhankelijkheid van olie.

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

Woestijnen/Solar belts

Wij hebben altijd geleerd dat een woestijn verloren land is. Te droog en te heet door die meedogenloze zon, die dan zelfs spottend als Koperen Ploert wordt weggezet.. Maar daar denken wetenschappers nu toch wel anders over. De opbrengst van zonnepanelen is daar niet alleen 2,5 maal hoger dan hier in Nederland maar in een woestijn heb je ook geen gedoe met schaduweffecten en lastige burens. Elk werelddeel beschikt over minstens één, maar meestal meerdere woestijnen. Australië, Azië, Amerika en Afrika hebben een overvloed aan woestijnen Alleen die in Australië zou in de productie van de totale energiebehoefte van de gehele wereld kunnen voorzien en maar 5 % van de oppervlakte van de Sahara zou dat ook kunnen.

De opgewekte elektriciteit zou daar omgezet moeten worden in een energiedrager die gemakkelijk opgeslagen en vervoerd kan worden. Verder moet het niet te ingewikkeld en complex worden en vooral ook niet te kostbaar. Verder moet deze woestijnelektriciteit

kunnen concurreren met die opgewekt door fossiele brandstoffen.

Waterstofgas

Waterstofgas blijkt daarvoor geschikt te zijn.. Dit waterstofgas kan gemakkelijk worden opgeslagen en vervoerd en dan gebruikt waar en wanneer het nodig is. De productie van dat waterstof gebeurt door de aldaar opgewekte elektriciteit te gebruiken om water door middel van elektrolyse om te zetten in waterstof. Na vervoer naar de plaats van bestemming wordt deze energierijke waterstof weer omgezet in water waarbij weer de energie vrijkomt. Met deze energie kunnen we dan weer onze huizen verwarmen, vliegtuigen en auto's aandrijven en er weer elektriciteit van maken.

Er zijn nu al berekeningen dat de productie van elektriciteit in de woestijn, het omzetten in waterstof en het vervoer daarvan naar West Europa ongeveer 6 cent per Kilowattuur zou gaan kosten, evenveel als het opwekken van elektriciteit door middel van gas of steenkool.

Dat waterstofgas kan ook door onze bestaande gasleidingen vervoerd worden. Alleen moeten de branders van de verwarmingsketels en gasfornuizen weer aangepast worden, net zoals dat in de jaren 60 gebeurd is toen we massaal van stadsgas naar aardgas overstapten. De kosten zijn een paar duizend euro per huishouden. Dat stadsgas, dat in die tijd bereid werd uit steenkool, bestond ook al voor 50% uit Waterstof, verder het zeer giftige koolmonoxide.

Geheel Japan maar ook een stad als Leeds met 600.000 inwoners willen over een aantal jaren helemaal op waterstofgas gaan draaien. Saoedi-Arabië maar ook Sevilla, wel de bakoven van Spanje genoemd, gaan al voor miljarden investeren in deze vorm van zonne-energie.

En ook hebben al de grote autofabrieken van de wereld een overeenkomst gesloten, het zogenaamde Hydrogen Council. Zij hebben daar miljarden ingestoken om de ontwikkeling van door waterstof aangedreven motoren verder te ontwikkelen.

Dus er gebeurt heel veel om deze veelbelovende technologie verder te ontwikkelen.

Luxe probleem

Maar voorlopig beschikken we nog over enorme voorraden steenkool, olie en gas en zullen de grote multinationals en de overheden die ervan afhankelijk zijn, niet al te snel warm gaan lopen om daar verandering in aan te brengen.

Ten slotte:

Het zou fantastisch zijn als we straks een keuze zouden kunnen maken uit meerdere aanbieders van diverse volwassen vormen van energie. Gelukkig is van alles genoeg voorradig op deze aardbol maar blijft de zon toch wel de meest duurzame. Nog miljarden jaren zal deze blijven schijnen en de energie van een uur zonlicht op onze aardkost is genoeg om al de benodigde energie voor een heel jaar van de gehele wereldbevolking te kunnen dekken.

Eigenlijk hebben we een luxe probleem en is het een kwestie van belangen en organiseren.

Tip van de excursiecommissie

Bezoek in Werkendam het Biesbosch Museum Eiland. Alleen de tocht ernaar toe is al prachtig. Het museumgebouw zelf is mooi vorm gegeven. Je kunt het museumbezoek combineren met een vaartocht door de Biesbosch. Bijvoorbeeld een bevertocht of een vaarwandeltocht. De gidsen geven veel informatie. De excursie 'Vaarwandeltocht' was dan ook echt de moeite waard.

www.biesboschmuseumeiland.nl

door Carla Brokking,
Stichting Kunst en Cultuur
Lopik

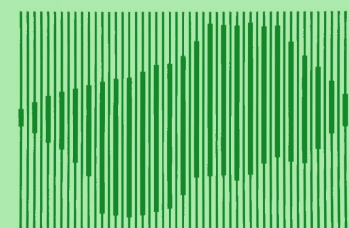

Lancering Cultuurhistorische Waardenkaart

Tijdens de Open Monumentendag 2018 (zaterdag 8 september) wordt de publieksversie van de Cultuurhistorische Waardenkaart van Lopik gelanceerd. Op deze digitale kaart zijn alle cultuurhistorische elementen in Lopik te vinden (ca 700), waaronder boerderijen, bruggen, groenelementen en waterwegen, die van waarde zijn voor de geschiedenis van Lopik. Ze zeggen iets over het karakter van de verschillende kernen, de lokale identiteit en beleving van het gebied.

Bewoners kunnen hier actief aan meewerken en zelf persoonlijke verhalen en afbeeldingen toevoegen door dit op te sturen naar chw@lopik.nl.

Kijk (binnenkort) op:
www.lopikopdekaart.nl

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

Thema "In Europa"

Open Monumentendag 2018

Als je het over de geschiedenis van Nederland hebt, spreek je eigenlijk over de gebeurtenissen op het grondgebied van het huidige Nederland. Vóór de negentiende eeuw hadden wij geen eenheidsstaat en kenden de gewesten in deze contreien ieder hun eigen bestuur en regerings-vorm. Deze gewesten opereerden onder het gezag of de invloedssfeer van Europese vorsten. We leven dus eigenlijk al eeuwen in Europees verband. Dit was niet altijd vreedzaam. In tegendeel, eeuwenlang hebben de volkeren van Europa elkaar op leven en dood bestreden. Elkaar verdreven of onderworpen. Maar net zo lang hebben ze elkaar opgezocht om verbonden te sluiten, om handel te drijven, om kennis uit te wisselen. Juist omdat elk volk, elk land en elke cultuur iets te bieden had wat de ander niet had.

Ook in de Lopikerwaard is er veel door die hectische tijden bepaald. Bestuurlijk vielen de huidige kernen al onder verschillende machtshebbers. Delen behoorden (wisselend) onder Utrecht en Holland; Benschop en Polsbroek onder de baronie van IJsselstein. Wat hebben we gemerkt van de bezetting door de Spanjaarden, de inlijving door de Fransen en het deel uitmaken van het Duitse 'Dritte Reich'? Anno 2018 reizen we massaal naar de ons omliggende landen, onderhouden we stevige vriendschappelijke banden met onze jumelage-gemeenten Sarsina in Italië, Lezoux in Frankrijk en Grebenstein in Duitsland.

En de Lek, onze grootste fysieke verbinding met Europa, stroomt al die tijd gewoon onverstoord door.

Open Monumentendag

Op zaterdag 8 september vieren wij Open Monumentendag in Lopik. Voor 2018 is op landelijk niveau als thema gekozen: 'In Europa'. Met dit thema sluit Open Monumentendag aan bij het Europese Jaar van het Cultureel Erfgoed. In Lopik organiseert Stichting Kunst en Cultuur Lopik, samen met onder andere Stichting Jumelage Lopik en Scouting Clifford Reichert, een evenement rondom dit thema. Het centrale punt op deze dag is het Willem Alexanderplein in Lopik-dorp waar een Europese streekmarkt zal verrijzen, met veel streekproducten, muziek, kunst en informatie uit onze eigen streek, maar ook uit die van onze Europese partnergemeenten en jumelage-vrienden. Natuurlijk zal er ingezoomd worden op de vriendschapsbanden die al zo lang bestaan.

De hele dag zal er muziek te beluisteren zijn door de speciale medewerking van lokale koren en bands.

Cultuurhistorische puzzeltocht

Er zijn geen monumenten open, maar u kunt al fietsend het vele erfgoed dat Lopik rijk is verkennen

met de cultuurhistorische puzzeltocht die onlangs is gelanceerd. De tocht kunt u gerust in verschillende delen opsplitsen en ook al in de dagen voor Open Monumentendag fietsen. Tot 8 september kunt u meedoen aan de daaraan verbonden wedstrijd. U kunt een wedstrijdformulier afhalen bij De Manebrug in Lopik, de Roode Leeuw in Lopikerkapel en de Wielewaal in Willige Langerak. De ingevulde formulieren moeten hier ook weer worden ingeleverd. Dit kan tot vrijdag 7 september 18:00 uur. Op zaterdag 8 september kunt u tijdens Open Monumentendag de wedstrijdformulieren afhalen in de informatiestand op het Willem Alexanderplein en kunnen de ingevulde formulieren alleen nog in die stand worden ingeleverd tot 15:00 uur. Om 16:00 uur is de prijstrekking op dit plein. Hoofdprijs is een ballonvaart over de Lopikerwaard. Tweede en derde prijs zijn respectievelijk een gezinsweekend in een Hooiberghut in Cabauw en een overnachting in een B&B in Benschop.

IJsselstein

Open Monumentendag in IJsselstein maakt dit jaar onderdeel uit van een nieuw programma: **Maand van de Historie**. Vanaf 8 september tot en met eind oktober kunnen bezoekers op diverse dagen en bij diverse activiteiten de historische kant van IJsselstein ontmoeten en ontdekken, zoals rondleidingen, beklimmingen, tentoonstellingen, concerten, (verlichte) stadswandelingen, lezingen,

workshops, een fotowedstrijd en nog veel meer.

Het volledige programma voor 8 en 9 september en van de rest van deze themamaand wordt binnenkort bekend gemaakt via <http://inijselstein.nl/post/open-monumentendag>

Oudewater

Inmiddels telt Oudewater vijftig nationaliteiten en iedereen heeft zijn eigen verhaal. En er is meer, iets dat ons bindt; we leven allen, pril en grijs, nieuwkomer en 'geboren geelbuik', in ons mooi, monumentaal Oudewater. We komen elkaar tegen in winkels, tijdens activiteiten, in onze straten en op de Markt. We leven met elkaar en willen er het beste van maken; elkaar begrijpen, elkaar ontmoeten, met elkaar leven 'in goede en slechte tijden'. Samen zijn we de 'samenleving'. Dat gevoel van samenleven is tot uitdrukking gebracht in een verhalen/kookboek, waarin meer dan twintig achtergrondverhalen van immigranten in Oudewater aan bod komen, aangevuld met een recept uit het land van herkomst. Dit mondt op 8 september uit, in een proeverij en de presentatie/verkoop van dat boek.

Het volledige programma van de Open Monumentendag 2018 voor Oudewater vonden wij via: www.cultuur-oudewater.nl/openmonumenten.htm

Montfoort

Elders in dit Magazine berichten wij over de in gebruikname van het gerestaureerde Angelusklokje. Voor het gehele programma tijdens de Open Monumentendag 2018 in Montfoort verwijzen wij naar: www.openmonumentendag.nl/gemeente/montfoort/

Virtueel café Lopik vroeger en nu - Lopik digitaal op de kaart

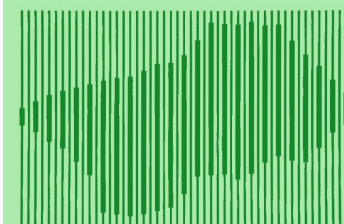
In het virtueel café kunnen de inwoners op zaterdag 8 september kennismaken met de informatie die zij op internet kunnen vinden over de geschiedenis van Lopik, in het bijzonder uiteraard met de Cultuurhistorische Waardenkaart.

Historische boekjes

Voor bezoekers aan de Open Monumentendag is er een bijzonder cadeau in de vorm van een speciaal uitgegeven historisch boekje over Lopik in Europees perspectief en een boekje bij de Cultuurhistorische puzzeltocht.

Zie ook:

www.kunstencultuurlopi.nl

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

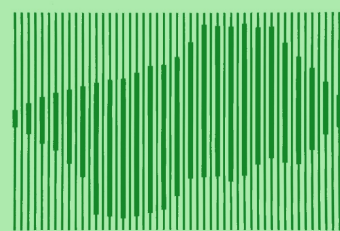
door Keesjan Steverink

Meer informatie?

De werkgroep *KlimaatNeutraal IJsselstein* is op diverse manieren zichtbaar en probeert zo inwoners en ondernemers te betrekken en te stimuleren om ook actief te worden.

De website van *Klimaatneutraal IJsselstein* biedt een platform waarin alle activiteiten voor en door *IJsselsteiners* gebundeld en zichtbaar zijn. Dit platform is door de Gemeente erkend en is te bereiken via www.knij.nl

Platform KlimaatNeutraal IJsselstein (KNIJ)
Klimaatneutraal van onderaf

Het platform *KlimaatNeutraal IJsselstein (KNIJ)* is een burger-initiatief met als doel om de overgang naar een duurzame energieneutrale en klimaatneutrale samenleving te katalyseren. Voor en door *IJsselsteiners* dus. De projecten zijn onderverdeeld in thema's: Groen, Wonen, Werken, Mobiliteit, Recycling en Onderwijs.

Juist door de verbinding met elkaar aan te gaan en krachten te bundelen komen elkaars kwaliteiten extra goed tot hun recht en komt de transitie goed op gang.

Er is geen twijfel meer of de menselijke industrie het klimaat en daarmee de veiligheid van ons bestaan beïnvloedt. Dit vraagt om maatregelen en lokale veerkracht. *IJsselstein* bezit een diversiteit van kwaliteiten binnen de stadsgrenzen. Hiermee zijn veel initiatieven en activiteiten lokaal te faciliteren. *KlimaatNeutraal IJsselstein* is het platform dat al deze initiatieven bundelt en samen brengt: op de website en op social media en in projecten.

Niet met het vingertje wijzen

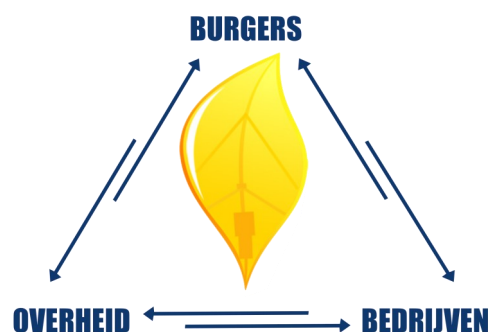
De transitie naar een duurzame en klimaatneutrale samenleving kan niet zonder maatregelen en gedragsverandering. *KNIJ* veroordeelt niet en wijst niet met het vingertje. We stimuleren door simpelweg in beweging te komen. Iedereen kan een stap maken. Wat voor de één een reuzensprong is, is voor de ander een hupje dat al jaren geleden genomen is. De eerste stap is bewustzijn. Met onze activiteiten proberen we dat bewustzijn te creëren.

Samen bereiken we meer en kunnen we iets doen aan de klimaatdoelstellingen. Dit vergt soms aanpassingen, gedragsveranderingen of creatieve oplossingen. Niet van bovenaf – door de politiek – opgelegd maar oplossingen bedacht door inwoners, bedrijven en de gemeente / politiek en diverse organisaties.

Groen

Eén van de thema's van de werkgroep *KlimaatNeutraal IJsselstein* is Groen. Openbaar fruit, de eetbare stad en herstellen van de ecologische oever zijn enkele voorbeelden hierin.

Wie door *IJsselstein* loopt ziet het misschien niet meteen, maar *IJsselstein* is een eetbare stad. Alle fruitbomen in het openbaar groen, de hazelaarcollectie en de openbare eetbare siertuinen maken *IJsselstein* uniek.

KlimaatNeutraal IJsselstein maakt zich als kartrekker sterk hiervoor, samen met partijen als Eetbaar IJsselstein en Groen Platform IJsselstein.

Alle fruitbomen zijn opnieuw geïventariseerd. Een groot project met vele vrijwilligers en experts, in samenwerking met Groen Adviesbureau Laarman, Nexpri GIS-specialist, RMN en Provincie Utrecht. Op een digitale kaart is iedere afzonderlijke boom te vinden. De collectie Hazelaars wordt opnieuw geïventariseerd. Bekeken wordt welke hazelaars er nog staan en welke we missen om de diversiteit weer compleet te maken.

Tien jaar geleden is de oever langs het Robijnpad en Kornalijnpad ingericht als ecologische oever. Helaas is hier acht jaar geleden met de komst van het toenmalig college een einde aangekomen. Dit jaar is er een nieuwe start gemaakt.

De elfjarige Lotte van Renswouw kwam met het idee om de oever weer mooi te maken. Scholieren van De Tandem hebben bloembommen gemaakt: een bal vol met zaden. Onder deskundige begeleiding van de bijenbrigade van Natuurmonumenten werden de bommen geïnterplant.

RMN zaait de rest in en in overleg wordt deze oever ook op langere termijn ecologisch opgebouwd en onderhouden. Hans Lappee, lid van KlimaatNeutraal IJsselstein, en initiatiefnemer van de oever tien jaar geleden was er nu ook weer bij. Een mooie stap naar meer bloemen en meer bijen.

Op het gebied van groen zijn er nog veel meer projecten die door of met KlimaatNeutraal IJsselstein opgepakt zijn of gaan worden. Zo worden er onder meer workshops rondom groen georganiseerd.

Workshops rondom Groen

Diverse workshops worden vanuit Klimaatneutraal IJsselstein gegeven, zoals insectenhotel presentaties en rondleiding Permacultuurtuin. Zowel voor kinderen op scholen, BSO en PetjeAf als IVN gidsen en bij Museum IJsselstein. Hierbij is een goede samenwerking met bijvoorbeeld Eetbaar IJsselstein, de Bijenvereniging IJsselstein, Groen Platform IJsselstein en wijktuin Achterveld.

Ook zijn we een goede samenwerking aangegaan met IVN afdeling Nieuwegein-IJsselstein en omstreken.

De Facebookpagina van Klimaatneutraal IJsselstein ondersteunt de functie van de site en vult actualiteiten zowel binnen als buiten IJsselstein aan. Met een link naar IJsselstein. Geef uw bijdrage op: facebook.com/klimaatneutraalijsselstein

Ook op twitter is het platform te bereiken via: [@KNIJ2025](https://twitter.com/KNIJ2025).

Een wekelijkse column in de Zenderstreeknieuws en diverse krantenartikelen ondersteunen de functie van het platform, door interesse aan te wakkeren en inspiratie te bieden.

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

Wonen en werken

Wonen en werken zijn thema's waar veel in gebeurt en gaat gebeuren. Ook een thema waarmee inwoners zelf aan de slag kunnen.

“Wandelend door IJsselstein zie ik oneindig veel zonnepanelen staan.”

Een dichtregel die over een paar jaar mogelijk opgeschreven gaat worden. Het grootste project hierbij is het buurtstroomproject. Een initiatief vanuit KlimaatNeutraal IJsselstein en goedgekeurd door het college van de gemeente IJsselstein. Hierbij worden op het dak van sporthal De Oever zonnepanelen geplaatst. Alle bewoners binnen direct aansluitend postcode-nummers kunnen meedoen om te investeren in zonnepanelen met een gunstig tarief zonder zelf zonnepanelen op eigen dak te hoeven plaatsen. Zo kunnen ook bewoners van huurwoningen of een appartement zonder eigen dak investeren in zonne-energie.

Bewoners die wel zonnepanelen kunnen plaatsen op hun eigen dak kunnen bij KlimaatNeutraal IJsselstein terecht voor voorlichting. De Talingweide heeft voorlichting gehad over de mogelijkheden voor het plaatsen van zonnepanelen. Met een persoonlijk advies en een algemene presentatie zijn de bewoners enthousiast gemaakt. Uit dit project zijn meerdere kopers voortgekomen.

De werkgroep heeft ook een eigen energieambassadeur en energie expert. Henk de Groot gaat op bezoek bij bewoners en maakt op verzoek een woningscan. Met een warmtemeter worden energielekken opgespoord. In een persoonlijk gesprek wordt advies gegeven over energiebesparing, zoals isolatie, warmtepompen en

zonnepanelen. De bewoners krijgen zo goede voorlichting en kunnen zelf aan de slag. De tegenprestatie voor hen is dat ze na afloop een terugkoppeling moeten geven over het resultaat van het advies.

De duurzaamheidskring IJsselstein is een beweging voor en door IJsselsteinse ondernemers met een groen hart. Op laagdrempelige wijze starten zij met het verduurzamen van hun bedrijf. Ze ondersteunen elkaar hierbij en werken eventueel later ook samen in initiatieven voor duurzame energie en afvalverwerking. Zo ontstaat een vliegwiel in de verduurzaming van IJsselstein.

Wonen, werken en energie zijn onderwerpen waarin veel veranderingen te verwachten zijn. Hierbij is samenwerking tussen inwoners, bedrijven en de gemeente erg belangrijk. KlimaatNeutraal IJsselstein verzamelt en inventariseert alle initiatieven op haar website.

Kijkt u nog even na of uw contributie of donatie voor 2018 aan WBL al is overgemaakt? Het is mogelijk aan uw aandacht ontsnapt.

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

En meer...

Maar er is meer waar IJsselstein mee bezig is. Recycling, broodnodig, tegel eruit en plant er in zijn enkele voorbeelden.

Je ziet ze steeds meer: inwoners die met een katoenen zakje naar de bakker of supermarkt lopen en hierin hun brood en groenten verpakken. Geen plastic verpakkingen meer is de stip op de horizon waaraan gewerkt wordt. Het initiatief van Broodnodig neemt indrukwekkende proporties aan. Waar men een paar jaar geleden nog pionierde, zie je nu dat bakkers in groten getale de katoenen zakken bestellen. Repair Café IJsselstein werkt ook mee en maakt groente- en broodzakjes van oude stoffen. Zo wordt én de afvalberg vermindert en wordt extra afval van plastic verpakkingsmateriaal voorkomen. Speciale acties, zoals koekhoppen en ‘pimp je broodzak’ zorgen voor extra aandacht op de biologische markt in de Wijktuin Achterveld of het Lentefeest in Nieuwegein.

Ongeveer negen jaar geleden werden kerstbomen gerecycled. Kerstbomen met kluit kon je begin januari inleveren bij de Gemeentekwekerij en in december weer ophalen. Dit initiatief is acht jaar geleden met nieuwe collega verdwenen, maar het idee is nog steeds springlevend. Vanuit Klimaatneutraal IJsselstein zijn we bezig deze traditie weer nieuw leven in te blazen. Hoe mooi is het dat je je kerstboom niet bij het afval zet en steeds weer een nieuwe gaat kopen

maar dat je je eigen boom weer kan recycleren. Hoe mooi zou het zijn als we in IJsselstein en de Lopikerwaard er voor kunnen zorgen dat dit ook de komende jaren weer gaat gebeuren.

Energieneutraal en klimaatneutraal zijn geen abstracte doelstellingen maar zijn twee begrippen die bij iedereen moeten leven, zo ook bij de jeugd. Met verschillende initiatieven brengen we hen in contact met de diverse projecten. Sinds dit jaar maakt KlimaatNeutraal IJsselstein ook gebruik van Maatschappelijke stagiaires. De leerlingen moeten een aantal uren werk verrichten bij maatschappelijke organisaties.

De projecten van KlimaatNeutraal zijn hier uitermate geschikt voor. Het is leuk werk, het zijn vaak kleine projecten waar veel handjes nodig zijn en het is vooral erg leerzaam. Eén van die projecten is ‘Tegel eruit en plantje er in’. Een actie van Groei en Bloei en Intratuin. Door het wegvallen van de lokale afdeling in IJsselstein heeft KlimaatNeutraal IJsselstein deze actie overgenomen. Het resultaat was geweldig. Enkele stapels tegels waren het bewijs, dat IJsselsteinse inwoners open stonden om hun tuin aan te passen en het water niet weg te laten lopen via de tegels het riool in, maar juist terug de grond in.

DORPS HUIS

XXL

Hét bruisende middelpunt van Benschop

Dorps Huis XXL is het bruisende middelpunt in Benschop. Uitnodigend, gezellig en makkelijk bereikbaar Multifunctioneel en sfeervol. Daarmee is het een uitstekende accommodatie voor activiteiten als vergaderingen, voorstellingen, manifestaties, feesten, partijen en grootse evenementen.

- *Sfeervolle bar*
- *Moderne keuken*
- *Gastvrijheid en sfeer*
- *Zaalverhuur*
- *Catering*

iets bijzonders te vieren? Kom eerst eens met ons praten.

uw gastheer Adri de Korte

Oranje Nassaustraat 31, 3405 XJ Benschop,
telefoon 0348-451471 • 06-41471506
www.dorpshuisxxl.nl • info@dorpshuisxxl.nl

RECREATIE LANDSCHAP ROSENBOOM

Kamperen midden in de Lopikerwaard. Ruime plaatsen. Verwarmd sanitair. Verhuur van kano's en fluisterboten. Wandel- en fietsroutes. Uitkijktoren. Gasterij. Oplaadpunt.

www.recreatielandschaprosenboom.nl

Benedeneind Zuidzijde 283A, Benschop, 06 - 22920145

Samen sterk in zuivel

(h)eerlijke zuivel

cheese and dairy
solutions

makers van verse kaas

dairy & food
equipment

Ons familiebedrijf bevindt zich in Lopik en Benschop en is ontstaan vanuit onze passie voor zuivel. Wij produceren yoghurt, roomkaas, kaasproducten, kruidenboter en vele andere (h)eerlijke zuivelproducten. De melk voor een groot deel van deze producten wordt opgehaald bij onze eigen boeren in de regio. Samen met hen werken we aan Duurzame Weidezuivel. Daarnaast reviseren, verhandelen en installeren we gebruikte zuivelmachines.

lekkerkerkergroep.nl

Wij zijn regelmatig op zoek naar personeel, bezoek onze website voor meer informatie